ҒЎЗА САРАТОН СУВИГА ҚОНСИН!

ПАХТАКОР ЎРТОҚ! **Ғўзанинг комплекс парваришини тобора кучайтиринг** ✲ *Экинни сувдан, озуқадан сира толиқтирманг* ✲ Қатор ораларини оби-тобида юмшатинг ✲ Шоналарни гулга айлантиринг.

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

47 йил чиқиши
№ 144 (13.100).
23 ИЮНЬ 1965 йил
ЧОРШАНБА
Баҳоси 2 тийин.

Тўқсон тўрт гектар майдоннинг ҳар гектаридан 45 центнердан пахта оламиз! Ленин районидаги Карл Маркс номли колхознинг Маннон Мирзаев бошлиқ бригадаси аъзоларининг аҳди ана шундай. Бригаданинг парвариши вақтида ва сифатли ўтказилган ғўзалари текис гулга кирди. Суратда: бригада бошлиғи Маннон Мирзаев (чапда) ва механизатор Фозилжон Абдураззоқовлар пахта даласида.

Т. Ҳасанов фотоси.

СЎЗ — ИЛҒОР ПАХТАКОРЛАРГА

ЭНГ МАСЪУЛИЯТЛИ ДАВР

Ҳамроқул ТУРСУНҚУЛОВ,
Тошкент область, Янгийўл районидаги «Шарқ юлдузи» колхозининг раиси, уч марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

Бир группа илғор пахтакорларнинг республика қишлоқ хўжалиги меҳнаткашларига қарата ёзган ва шу йил 15 июнда «Совет Ўзбекистони» газетасида босилган мурожаатида мўл ҳосил учун курашда ҳозир пахтакорларимиз олдида турган энг муҳим вазифаларни бекамикўст бажариш ҳақида яхши маслаҳатлар ўртага ташланди. Мурожаатда айтилган сўзлар ва белгиланган тадбирларни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети маъқуллаб, махсус қарор қабул қилди.

Ҳақиқатан ҳам ҳозирги кунда пахтакорларимиз олдида ҳар қачонгидан ҳам катта ва масъулиятли вазифалар турибди. Пахтакорларимиз эрта кўкламдан буён фидокорона меҳнат қилиб, мўл ҳосилга пухта замин яратмоқдалар. Далаларимизда ғўзалар ёппасига шоналаб, гулга кирмоқда. Ҳосил тўплашнинг ана шу энг масъулиятли пайтида пахтакорларимиз ғўзани меҳр билан парвариш қилиб, шона ва тугунчаларни кўпроқ сақлаб қолиш, кўсакларни салмоқдор қилиш ва пахтани эрта етилтириш учун агротехника тадбирларининг ҳаммасини ўз вақтида сифатли ўтказишлари керак.

Бу йил ҳаво одатдагидан иссиқ келди, саратоннинг бошларидаёқ ҳарорат кўтарилиб кетди. Бу албатта пахтага ёқади. Лекин ғўзани ҳар тарафлама яхши парвариш қилиш ва суғоришни ўз вақтида сифатли қилиб ўтказгандагина об-ҳаво шароитидан яхши фойдаланиш мумкин. Бу эса пахтакорларимиздан дала ишларини ҳар томонлама кучайтириб юборишни, ғўза парваришидаги ҳар бир ишни агротехника қоидасига мувофиқ илғор тажрибалар асосида жуда усталик билан ўтказишни талаб этади.

Шу муносабат билан мен ҳам илғор пахтакорлар мурожаати асосида ҳозирги кунларда қиладиган ишларимиз ҳақида баъзи фикрларимни айтмоқчиман. У ҳам бўлса, ғўзани суғориш, озиқлантириш ва қатор ораларини ишлаш юзасидан қандай чора ва тадбирларни ўтказишдан иборатдир.

Аввало суғоришни олайлик. Сув ғўзанинг қони ва жони дейдилар. Жуда тўғри гап. Сувсиз экин ўстириб бўлмайди, албатта. Лекин ана шу қон ва жонни ғўзага ва унинг томирига қандай сингдириш керак? Суғоришни усталик билан ўтказиб, сувдан қандай унумли фойдаланиш керак?

Бу йил сув танқислиги сезилмоқда. Шундай экан, колхоз ва совхозларимиз бор сувдан тежаб-тергаб фойдаланиб, ғўзани ўз вақтида қондириб суғориш учун ҳамма чора ва тадбирларни кўришлари керак. Саратон суви ғўзага дори дейдилар. Саратон сувини қониб ичган ғўза яхши ривожланиб, ҳосили тез етилади, кўсаклари салмоқдор бўлади, пахтаси барвақт очилади.

Колхозимизнинг ерлари пасти-баланд, қияликлардан иборат. Шунинг учун биз ғўзани ўсиш даврида суғоришга алоҳида эътибор берамиз. Бизда ғўзани суғориш звено бошлиқларининг ўзига юклатилган. Суғоришнинг қизғин пайтларида уларга ёрдамчи суғорувчилар ажратамиз. Суғориш муддатини белгилашда уларнинг ўзига кўпроқ ихтиёр берилган. Чунки бригада, звено бошлиқлари ва сувчилар бир неча йил давомида шу ерларда ишлаб, ўз ерларининг шароитини яхши билиб олганлар. Ғўзанинг сув талаб қилишини унинг ўсишига ва баргининг тусига қараб белгилайдилар. Шу билан бирга сувни эгат бошига чим қўйиб, бир меъёрда тараб жилдиратиб, тагидан намиқтиришга алоҳида эътибор берадилар. Ғўзани чуқур эгатлар орқали жилдиратиб суғорилганда у тўрт томондан намиқиб, пойновига чиққунча ғўза сувга қониб қолади. Бунда сув анча иқтисод қилинади. Ғўзанинг тагидаги ўқ томири тўрт томонга баравар илдиз отади, ғўза сербўғин бўлади. Тагидан шох олади, тупи бақувват бўлиб ўсади. Ҳосили ҳар қанча кўп бўлса ҳам ётиб қолмайди. Бундай ғўзаларнинг пахтасини машинада териш осон бўлади.

Бизнинг тажрибамизга кўра, ҳозирги вақтда ғўзани суғоришда ўқариқларнинг оралиғи 70-80 метрдан ортмаслиги керак, бундан узун бўлганда эгатларнинг бошидаги ғўзалар сувга пишилиб, этагидаги ғўзалар сувга қонмай қолади. Ғўзани суғоришда сувни қайси вақтда қўйилса ҳам, уни кечаси салқинда тўхтатиш керак. Чунки, баъзи жойларда сув халкоб бўлиб қолиши мумкин. Агар кун иссиғида сувни тўхтатиб қўйилса, ана шундай халкоб жойларда сув кўллаб исиб қолиб, ғўзанинг томири айнийди. Кечаси тўхтатилса, ер салқин сувни эмиб олади.

Ғўзани чанқатиб қўйишга ва ортиқча сув ичишига ҳам йўл қўймаслик керак. Бунинг учун ҳар бир колхоз ва совхозда суғориш ишига энг яхши тажрибали кишиларни ажратиб, ҳар бир ернинг шароитига, ғўзанинг ўсишига ва ҳосил олишига, тупроқнинг хусусиятига қараб, суғоришни юқори сифатли қилиб ўтказишга алоҳида эътибор қилиш зарур.

Оч қорнига сув ичаверган кишининг кўнгли озганидек, ғўзага ҳам озиқ бермасдан суғораверишь унинг тобини айнитади. Шунинг учун ғўзани ўсиш ва ҳосил олиш даврида ернинг кучли-кучсизлигига қараб маҳаллий ўғитни чиритиб, минерал ўғитга аралаштириб қатор ораларига машина билан солиш жуда зарурдир. Бунда чиритилган қора гўнг ва пилла қурти ахлатларидан кенг равишда фойдаланиш керак. Биз шундай қиламиз. Ғўзани ўсиш даврида озиқлантириш учун колхозда фақат минерал ўғитга қараб турмасдан, маҳаллий ўғит тайёрлаш, айниқса, гўнгни кўпроқ жамғаришга катта эътибор берамиз. Бунинг учун бригадаларда тегишли ишчи кучлари, от-арава ва автомашиналар ажратилиб, ҳар бир бригада учун керакли гўнгни жамғариб қўямиз. Ернинг кучига қараб, чиритиб эланган бир тонна қора гўнгга 300-400 килограммдан минерал ўғит аралаштириб соламиз. Бунда биринчи марта кўндалангига озиқлантиришда гўнгга селитра аралаштириб солинса, иккинчи марта узунасига ўғитлашда фосфор, калий аралаштириб соламиз. Ғўзалар ҳар бир ўғитлашдан кейин чуқур эгатлар орқали жилдиратиб суғорилади. Бу эса ғўзанинг илдизига сингиб, унинг авж олиб ўсишини таъминлайди. Ерда нам узоқ сақланади. Ғўза шона ташламайди.

Ғўзани озиқлантиришни 20 июлдан кечиктирмасдан тамомлаш керак. Чунки қанча барвақт ўғитланса, кўсакнинг пишиши шунча тезлашади, пахтанинг очилиши кечикмайди. Ўғит солишни кечиктириш кўсакларни қалин пўчоқ қилиб қўяди. Бундай пахта кеч очилиб, териш совуққа чўзилиб кетади, ҳосилнинг баракаси бўлмайди. Колхоз ва совхозларимизда ғўзани озиқлантириш учун гўнг ва бошқа маҳаллий ўғитлар етарли топилади. Лекин баъзи жойларда ана шу ўғитларни жамғаришга эътибор берилмайди. Агар ўзимиздаги ресурсларни топиб, ундан тўғри фойдалансак, колхоз ва совхозларимизнинг минерал ўғит сотиб олиш учун сарфлайдиган жуда кўп маблағларини тежаб қолиш мумкин.

Ғўзани суғориш ва озиқлантиришда ер шароитини ҳисобга олиш билан бирга экилган уруғларнинг хусусиятини ҳам эътиборга олиш зарур. Чунончи, «С 4727» сортнинг ғўзаси сувни ҳам, ўғитни ҳам кўпроқ талаб қилади. Шунинг учун суғоришда ва озиқлантиришда ҳар бир сортнинг талабига қараб, табақалаб суғориш ва озиқлантириш керак. Буни агрономларимиз, тажрибакор деҳқонларимиз яхши билади. Ўғитлаш билан суғоришни шундай боғлаб олиб бориш керакки, ерга солинган ҳар бир грамм ўғит экинга яхши таъсир қилсин. Ўғит солинган ерга сув етмай қолишига ёки сувни кўп қўйиб, тез оқизиб, ўғитни ювиб кетишига йўл қўйилмасин.

Ҳар бир суғоришдан кейин ер етилиши билан дарҳол культивация қилиб, тупроқни юмшатиб туриш керак. Қатор оралари қанчалик чуқур юмшатилиб, тупроқ доим майин ва нам ҳолда сақланса, ғўзанинг томирлари шунчалик тез ривожланиб, серҳосил бўлади. Маълумки, пахта ерларимизнинг кўпи кузда шудгор қилинган, кўкламда бороналаб, бетигина юмшатилиб, чигит экилган. Баъзи жойлар лой ҳайдалиб, берч бўлиб қолган. Бундай ерларда чигит униб чиққан бўлса ҳам, у тез амал ололмайди. Деҳқон «ғўзам амал олмаяпти» деб диққат бўлиб юраверади. Орниқ ерларнинг пахтаси ҳам, қаттиқ ерларга экилган ғўзалар ҳам бўйига ўсаверади-ю, лекин шохламайди. Шохламаган ғўзадан юқори ҳосил кутиб бўлмайди. Шунинг учун ҳар бир суғоришдан кейин қатор ораларини узунасига ва кўндалангига ишлаб, чуқур юмшатиш керак. Юмшатилмаган ерга қўйилган сув ернинг бетинигина намлаб, таги қуруқлигича тураверади. Бундай ерлардаги ғўзанинг томири ўғитдан ҳам, сувдан ҳам яхши баҳра ололмайди.

Суғоришдан кейин вақтида культивация қилинмасдан, қотириб юборилса, ер ёрилиб, ғўзанинг майда томирлари узилиб кетади. Бундай ғўзалар касалга чалиниб, шона ва тугунчаларини кўп ташлаб юборади.

Пахтанинг ҳозирги ҳосил тўплаш даврида ғўзани суғориш, озиқлантириш ва қатор ораларини ишлашни бир-бирига боғлаб олиб боришда тракторчиларимиз, сувчиларимиз зиммасига ниҳоятда масъулиятли вазифалар юкланади. Ҳар бир гектарда, ҳар бир қаторда ва ҳар бир уяда белгиланган ғўза тупларини тўла сақлаб қолиш, авайлаб парваришлаб, юқори ҳосилли қилиб етиштиришда улар жонбозлик кўрсатишлари керак. Шунинг учун бригада, звено принципини мустаҳкамлаш, хўжалик ҳисобини яхши йўлга қўйиш, колхозчилар ва совхоз ишчиларининг юқори ҳосил етиштиришдан манфаатдорлигини ошириш, уларни ҳар тарафлама рағбатлантириш зарур.

Колхозимизнинг аъзолари бу йил 1400 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 35 центнердан ҳосил етиштириш учун курашмоқдалар. Ҳозир ҳамма ердаги ғўзаларимиз икки марта культивациядан чиқарилди. Иккинчи суғориш кетяпти. Биз бир группа илғор пахтакорларнинг чақириғига амал қилиб, ғўза парваришини ҳар тарафлама намунали ўтказиш билан ўз мажбуриятимизни тўлатўкис бажариш учун бутун куч-қувватимизни сарфлаймиз.

КАМЧИЛИКЛАР ТУГАТИЛМОҚДА

Мусобақадош Андижон областидан келган ўзаро текшириш бригадаси аъзолари группаларга бўлиниб, районларда иш бошлаб юбордилар. Улар орасида таниқли пахта усталари, агрономлар, экономистлар, инженерлар бор. Мусобақадошлар камчиликларни рўй-рост очиб ташлаб, уни тезроқ бартараф этиш юзасидан маслаҳатлар беришмоқда.

Қува район хўжаликларининг иши билан танишган Учқўрғон район партия комитетининг секретари В. Қўқонов бошчилигидаги бир группа андижонликлар «Коммунизм» ва «Социализм» колхозлари сингари ишни анчагина яхши ташкил этган хўжаликларда ҳам ютуқлар билан бирга, жиддий камчиликлар борлигини аниқладилар. Район пахтакорлари ишидаги энг катта камчилик ғўза тупларининг ортиқча қалинлиги ва карта четларидаги ўсишдан кейинда қолаётган ёш ниҳолларнинг алоҳида парвариш қилинмаётганлигидир. Андижонликлар: ҳали ҳам вақт бор. Бу камчиликларни иссиғида бартараф этиш зарур, дедилар.

Бўз район партия комитетининг секретари Т. Топиболдиев бошчилик қилаётган группа Бағдод район хўжаликларида бўлдилар. Бу ерда ғўза тупларининг қалинлиги нормал, кўчатни тўла сақлаб қолиб, унинг ривожланишини тезлатиш учун бир қатор ишлар олиб борилаётир. Лекин анчагина камчиликлар ҳам бор. Калинин номли, «Правда», Куйбишев номли, «Қизил Ўзбекистон» колхозларида агротехника қоидалари қўпол равишда бузиляпти. Ғўза парвариши кечиктириб юборилияпти. Райондаги қарийб 19,5 минг кишидан бир неча минги ғўза парваришига жалб этилмаган.

Мусобақадошлар район далаларини айланганда чала ягана қилинган карталарга тез-тез дуч келдилар. Тўла гектарни таъминлаш учун карталарнинг четкасига чигит экилиб, текис ундириб олинган. Лекин уларнинг парвариши қарийб ҳамма хўжаликларда унутилган. Районда сув камчил бўлишига қарамай, ундан фойдаланиш жуда ёмон. 19 июнда район хўжаликлари ажратилган сувнинг 60 процентидангина фойдаланганлар.

Андижонлик пахтакорлар бундай камчиликларнинг бир қисмини ўз жойида, карта устида тузатишга муваффақ бўлдилар. Ишдаги нуқсонларни тезроқ бартараф этиш юзасидан тегишли маслаҳатлар бердилар. Бағдодликлар бу маслаҳатларга диққат билан қулоқ солишди. Энди гап, унинг ижросида қолган.

М. МАНСУРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

ПИЛЛА ТАЙЁРЛАШ ЙИЛЛИК ПЛАНИНИ МУДДАТИДАН ИЛГАРИ БАЖАРГАНЛИКЛАРИ УЧУН ҚУЙИДАГИ ОБЛАСТЬ ВА РАЙОНЛАР РЕСПУБЛИКА ҲУРМАТ ТАХТАСИГА ЁЗИЛАДИЛАР.

Қашқадарё области ҳамда Самарқанд областининг **Ғаллаорол** райони.

УЧ МИНГ КОМБАЙН

Ўзбекистон деҳқонлари дастлабки юз минг гектар майдондаги ғаллани йиғиштириб олдилар. Лалмикор майдонларда ҳам ўрим-йиғим бошланди.

Қашқадарё ва Сирдарё областларида ўрим-йиғим айниқса жадал суръатда олиб борилмоқда. Икки областнинг ҳар бирида қирқ минг гектардан кўпроқ майдондаги ғалла ўриб олинди. Самарқанд, Сурхондарё ва Тошкент областлари далаларида ўрим-йиғим кенгайтирилмоқда. Андижон, Фарғона ва Бухоро областларининг хўжаликлари ҳам ғалла ўримини кенг авж олдириб юбордилар.

Механизаторлар лалмикор ерлардаги ғалла майдонларига тобора кўп дашт комбайнларини олиб чиқмоқдалар. Улар ҳозирдаёқ тўрт минг машинадан қарийб уч мингтасини ҳосилни йиғиштириб олишга тахт қилиб қўйдилар. Сирдарёдаги «Ударник» совхозининг меҳнаткашлари техникадан фойдаланишни ҳаммадан кўра яхши йўлга қўйдилар.

Бир қанча илғор хўжаликларда бу йилги шароит учун анча дуруст ҳосил олинмоқда. Масалан, Қашқадарёдаги Карл Маркс номли совхоз механизаторлари ҳар гектар майдондан 9 центнердан ошириб ғалла йиғиштириб олмоқдалар.

(ЎзТАГ).

ЯРИМ ЙИЛЛИК ПЛАН МУДДАТИДАН ИЛГАРИ БАЖАРИЛДИ

Ўзбекистон пойтахт области колхоз ва совхозларининг чорвадорлари давлатга сут сотиш ярим йиллик планини муддатидан илгари бажардилар. Сут заводлари ва тайёрлаш пунктларига 26.773 тонна сут етказиб берилди. Бу ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан қарийб 3 минг тонна кўпдир. Юқори Чирчиқ, Оржоникидзе ва Ўрта Чирчиқ районларининг хўжаликлари меҳнат соҳасидаги муваффақиятлари тўғрисида биринчи бўлиб рапорт бердилар. (ЎзТАГ).

КРЕМЛДА СУҲБАТ

22 июнда Кремлда Совет раҳбарлари билан Эрон Шоҳаншоҳи Муҳаммад Ризо Паҳлавий ўртасида суҳбат бўлди.

Суҳбатда совет томонидан Л. И. Брежнев, А. Н. Косигин, А. И. Микоян ва СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико қатнашдилар.

Эрон томонидан ташқи ишлар министри Аббос Ором, собиқ бош министр, «Паҳлавий» университетининг ректори, Амир Асадулла Аълам ва бошқалар қатнашдилар.

Ошкора ва дўстона вазиятда ўтган суҳбат вақтида ҳар иккала томонни қизиқтираётган бир қанча масалалар муҳокама қилинди. (ТАСС).

ИОСИП БРОЗ ТИТО СВЕРДЛОВСККА КЕЛДИ

СВЕРДЛОВСК, 21 июнь. **(ТАСС махсус мухбири).** Югославия Социалистик Федератив Республикасининг Президенти, Югославия Коммунистлар союзининг Бош секретари ўртоқ Иосип Броз Тито бугун Свердловскка келди.

ҒАМХЎРЛИК БЎЛМАГАЧ...

Ташвишли сигнал

Бош агроном Эргаш Мўминов бизни 5-бригада даласи томон бошлади. Бригадир Эшназар Жумаев ҳам бизга ҳамроҳ бўлди. Мана, бригаданинг катта картаси. Бегона ўтлар шу қадар эркин ўсибдики, асти қўяверасиз. Шўра дейсизми, шамак дейсизми ҳаммаси сероб. Ғўза эса кўринмайди.

— Неча гектар бу карта? — сўрадик улардан.

— 15 гектар, — хомуш жавоб берди бригадир.

— Неча марта культивация қилинган?

— Бир марта. Кучимиз кам. Эрта-индин нариги картани қўлдан чиқариб, бу ерга ўтмоқчимиз.

Маълум бўлишича, бу картадаги экин ҳали сув ичмаган экан. Фақат бир марта чала культивация қилинганича ташлаб қўйилган.

Бошқа карталарга ўтдик. Ниҳоятда чанқатиб қўйилган ғўзанинг ранги сарғайиб кетган. Колхозчилар чала ўтоқ қилишяпти. Бегона ўтларнинг бир қисми қолиб кетяпти.

Бригаданинг 130 гектар майдони бор. Ғўза парвариши суст, сифатсиз ўтказилмоқда. Экинни суғоришга эътибор берилмаяпти. Энди 43 гектар ғўза сув ичибди, холос. Сувчиларнинг ишида на унум бор, на сифат. Эшназар Эгамбердиев, Илёс Ўроқов, Убайдулла Авазов сингари 6 сувчи кунига 4,8 гектар ўрнига зўрға 2,5 гектар ғўзани суғоришяпти. Суғориш пала-партиш ўтказилмоқда. Айрим жойларда сув кўллаб қоляпти, бир қисми кўчага оқиб, исроф бўлмоқда.

— Дала шийпони борми, — сўрадик бригадирдан.

— Мана шу кўриб турганингиз шийпон бўлади, — деди бригадир катта айвонли иморатни кўрсатиб. Бу аслида ёғоч омбори экан. Икки-уч киши гахта рандалаяпти. Далада иссиқ овқат, чой тайёрланмас экан. Туш пайтида ҳамма уй-уйига кетиб қолади. Ясли йўқлигидан болали аёллар кўпинча ишга чиқолмайди. Баъзан кеч чиқиб барвақт қайтишади. Кунлик топшириқ бажарилмай қолади.

Қувондиқ Мардонов бошлиқ бригададаги аҳвол ҳам бундан қолишмайди. Бу ерда ҳам ғўзани ўт босган. Суғоришга бепарволик билан қаралняпти. 110 гектар ғўзанинг энди 48 гектари суғорилган. Экиннинг авжи ниҳоятда паст. Сувчилар резина этик, фонус билан таъминланмаган. Марди Суюнов, Омонқул Бекмуродов, Бошмон Жаниев, Марди Худоёров каби сувчилар 23 гектарли картага кечаси сув қўйганларида айрим жойларни кўллатиб юборганлар. Ниҳоллар сувга кўмилиб ва ювилиб кетган.

Иштихон районидаги Киров номли бу колхозда пахта тайёрлаш плани сурункасига бир неча йилдан буён бажарилмай келяпти. Ўтган йили хўжалик давлатдан 406 тонна пахта қарздор бўлиб қолди. Ҳосилдорлик гектарига 5 центнер пасайиб кетди. Бир центнер маҳсулот етиштириш учун 29,40 сўм сарфланди. Х. Турдиқулов, Х. Юсупов, Ж. Эшонқулов ўртоқлар бошлиқ бригадаларда гектар бошига 10-14 центнердан ҳосил олинди. Бунга асосан раҳбарларнинг нўноқлиги, ишнинг кўзини билмаслик, мавжуд имкониятлардан тўла фойдаланмаслик сабаб бўлди.

Колхоз аъзолари бу йил 940 гектар майдондан давлатга 2350 тонна «оқ олтин» сотиш мажбуриятини олганлар. Бу миқдордаги ҳосилни далада жон куйдириб меҳнат қилиш, ғўза парваришини намунали йўлга қўйиш орқали етиштириш мумкин. Амалда эса бундай қилинмаяпти. 200 гектар майдондаги экин бир марта культивация қилинганича турибди.

Сувдан унумли фойдаланилмаяпти. Колхоз 500 литр сув олади. Бу сув билан ҳар куни 33 гектар ердаги экинни қондириб суғориш мумкин. Бунинг ўрнига атиги 12 гектар майдондаги ғўза суғорилмоқда. Шу сабабли ҳозиргача ҳаммаси бўлиб 190 гектар ер суғорилган. Сув эса беҳуда оқмоқда. Сувчилар иши устидан контроллик йўқ.

Колхоз раҳбарлари (раиси Х. Мирзаев, партия ташкилотининг секретари Э. Мўминов ўртоқлар) масъулиятни тўла ҳис этиб, бригадалардаги аҳволни чуқур таҳлил қилиш, ғўза парваришидаги камчиликларга барҳам бериш чораларини кўришга ожизлик қилмоқдалар. Шундай экан нима қилиш керак. Бу районда илғор хўжаликлар кўп. Фрунзе номли колхознинг суғоришдаги яхши иши фақат район ва областга эмас, бутун республикага намуна қилиб кўрсатилди. Район раҳбарлари бу билан фахрланмоқдалар. Лекин, пахтачиликда умумий юксалишга эришиш учун ҳамма хўжаликларда иш яхши бўлиши керак. Шунинг учун улар Киров номли колхоздаги ёмон аҳволни тузатиш юзасидан шошилинч чоралар кўришлари, бу хўжаликка ёрдам кўрсатишлари керак.

Э. ҲОЖИҚУРБОНОВ.

ТРАКТОРЧИ: — ғўзанинг қораси кўринмайди-ку?!

БРИГАДИР: — қўрқмай ҳайдайвер, олдингдан чиқиб қолади.

М. Воробейчиков чизган расм.

ХУШХАБАРЛАР

БУХОРО. БУ ЕРДА 1500 ТОННА ҲАЖМДАГИ ХОЛОДИЛЬНИКНИНГ БИРИНЧИ НАВБАТИ ҚУРИБ БИТКАЗИЛДИ.

* * *

УРГАНЧ. Қорақумда биринчи марта 34 километр масофада юқори вольтли электр узатиш линияси қурилди. Бу линия Бухоро—Урал газ қувури бўйлаб барпо этилмоқда. Жанубий Уст-Юрг радиореле станцияларига ва газ қувурининг линия кранларига ток етказиб берадиган бу уч симни 8-махсус монтаж трестининг 9-бошқармасидан Марат Огай бошлиқ механизациялашган колоннанинг монтажчилар бригадаси тортди ва фойдаланишга топшириш учун тайёрлади.

* * *

ГУЛИСТОН. Мирзачўлнинг 6-совхозидаги пахта заводида ускуналарни созлаш-юргизиш ишлари бошланди. Бу корхона йилига 33 минг тонна пахтани тозалайди. Бу ерда уч марта линт оладиган батареялар ўрнатилди. 12 минг тонна пахта сиғадиган механизациялашган омбор қурилди.

Мамлакатнинг 25 саноат корхонаси Мирзачўлдаги биринчи ана шу пахта заводи учун ускуналар юборди.

* * *

ҒАЛЛАОРОЛ. Парранда фабрикаларининг инкубаторлари бу ерга Англиядан келтирилган зотли оқ курка тухумидан биринчи марта 9.000 жўжа очирди. Жўжалар янги хоналарда боқилмоқда, уларга махсус озуқа берилади. Бу озуқа составида кўк ўтлар айниқса кўп.

(ЎзТАГ).

Техникани кўз қорачиғидай асранг

ТАШЛАНДИҚ УСКУНАЛАР

Нонни эъзозлаймиз. Увоғи тўкилса ҳам териб оламиз. Халқимиз шунга одатланган. Ота-боболаримиз шунга ўргатган. Бу, халқимизнинг деҳқон меҳнатини қадрлаганидан, новвойнинг олов тафтида ишлаганини иззат-ҳурмат қилганидан.

Ўртоқ Г. А. Захаров! Бу сизга ҳам аён. Аммо ишчи меҳнатини азизламаяпсиз. Қадоқ қўлли кишилар тер тўкиб бунёд этган машина-ускуналарни писанд қилмаяпсиз. Акс ҳолда, Сиз директорлик қилаётган Самарқанд область савдо базасида саранжом-саришталик, жамоат мулкига жонкуярлик сезиларди. Ваҳолонки, бундан асар ҳам йўқ десак лоф бўлмас.

Сизга таниш рақамларни хотирингизга солмоқчимиз. Шу йил 10 майдаги ҳисоб-китобга қараганда 48,2 минг сўмлик қишлоқ хўжалик машиналари ташландиқ бўлиб ётибди. Ишчи оро бериб, пуф-пуфлаб тайёрлаган ва эҳтиётлаб Сизга жўнатган шунча машина яроқсиз ҳолга тушган. Қисмлари, узеллари тарқатиб юборилган, талон-торож қилинган. 11,9 минг сўмлик ускуна тупроққа қоришиб ётибди. Минерал ўғитларни майдалашда қўлланиладиган «ТА-5» маркали 8 та ускунанинг ҳолига вой.

Ўртоқ Г. Лаврентьев бошқарувчи бўлган Пайариқ савдо базасида ҳам аҳвол бундан яхши эмас. Пахта териш агрегатлари ва бошқа қишлоқ хўжалиги машиналари саратон офтобида тобланиб ётибди. Ўғит сочишда қўлланиладиган «СТ-2» маркали транспортерларни таниб бўлмайди. Сут сақланадиган бак ҳамда цистерналар уйиб қўйилган. Рангини ажратолмайсиз. Занг босибди. Бу базада жами 17878 сўмлик машина-ускуна фойдаланиб бўлмайдиган аҳволга тушган, қисмлари тарқатиб юборилган.

«Узсельхозтехника» бирлашмасининг Самарқанд область ва Булунғур, Пастдарғом, Нарпай район савдо базаларини айланган кишига икки энлик этдан тушади. Базаларда тартиб йўқ. Техника ва бошқа материалларни сақлашга бефарқ қаралмоқда.

Область базасида ўт-ўланлар гуркираб ўсиб турибди. Улар орасида қишлоқ хўжалиги машиналарининг 128,9 минг сўмлик эҳтиёт қисмлари ҳар қаерда сочилиб ётибди. Бу эса базадаги барча эҳтиёт қисмларнинг қарийб 13 процентини ташкил этади. Азаматлар шунча эҳтиёт қисмни ҳисобдан чиқариб юбориш ҳақида ҳужжатлар тузишибди. Синчиклаб текширилганда, бу деталлардан фойдаланиш мумкинлиги аниқланди. Шу йилнинг ўзида область базаси бўйича қишлоқ хўжалиги машина-ускуналаридан 79,7 минг сўмлигини ҳисобдан чиқариб юбориш тўғрисида ҳужжатлар тайёрлашганига доғ бўласан, киши. Қошки эди база раҳбарлари шу ускуналарнинг пулини ўз чўнтакларидан чиқарсалар.

Республика «Узсельхозтехника» бирлашмасининг область ва районлардаги кўпгина базаларида не машаққатлар билан корхоналарда тайёрланган машина-ускуналар ҳамда эҳтиёт қисмларни авайлаб сақлашга эътибор берилмаяпти. Қарши, Яккабоғ, Чироқчи, район савдо базаларида, шунингдек Тошкент область Калинин район базасида ҳам айнан Самарқанддаги аҳволни кўриш мумкин.

Калинин район савдо базасида (бошқарувчиси ўртоқ Х. Усмонов) «ПГ-35» маркали насосларнинг узеллари тарқатиб юборилган. Сабзавотларни йиғиштириб олишда ишлатиладиган 2 та платформа, силос тайёрлайдиган 3 та комбайннинг покришкаси узоқ муддат ёмон сақланганлигидан яроқсиз ҳолга тушиб қолган. Электр моторлар ва бошқа приборларни офтобда ва ёғин-сочинда сақлашмоқда.

Бундай аҳволнинг содир бўлишида республика «Узсельхозтехника» бирлашмаси ва унинг областлар, районлардаги ташкилотларининг раҳбарлари айблидирлар. Машина-ускуналарни, эҳтиёт қисмларни авайлаб сақлаш тўғрисида ўйлаб ҳам кўрмаётирлар. Кўпгина базаларда қишлоқ хўжалиги ускуналари сақланадиган омборларни кенгайтириш, уларнинг территориясини ўраш, айвонларни кўпайтириш ишлари жуда сусткашлик билан олиб бориляпти. Ана шу мақсадлар учун ажратилган капитал маблағлардан 4 ой ичида бор-йўғи 660,2 минг сўми ўзлаштирилган. Бу эса 74,3 процентни ташкил этади, холос.

Деҳқоннинг ишонган тоғи — машина-ускуналарни шу аҳволда сақлаш қачонгача давом этади? Бунга республика «Узсельхозтехника» бирлашмаси, Самарқанд область бирлашмаси раҳбарларидан жавоб кутамиз.

Ж. ХОЛҚОСИМОВ.

Хоразм области. Урганч ремонт заводи пропеллер насослари учун қувурлар тайёрлашни ўзлаштирди. Суратда: ана шу корхонанинг монтаж майдонини кўриб турибсиз.

Н. Ключнев фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

СОВЕТЛАР МАМЛАКАТИДА

● 20 июнда Белоруссия пойтахти «Молния-1» алоқа йўлдоши ёрдамида узоқ Владивостокка ўз саломини йўллади.

Республика телевидениеси ўзининг биринчи эшиттириши учун қизиқарли программани танлади. «Шон-шараф қалъаси» деган эшиттириш намойиш қилинди. Қаҳрамон қалъа—Брест қалъаси мудофаачиларининг қаҳрамонона жасоратлари тўғрисидаги ҳикоя бир соатдан кўпроқ давом этди.

Минск — Совет Иттифоқида Москвадан кейин алоқа йўлдоши ёрдамида Узоқ Шарқ билан «гаплашган» иккинчи шаҳардир.

● «Степок» совхози (Харьков области)даги «Прекос» зотли 1332 номерли қўйдан бир қирқишда икки килограмм тўрт юз грамм аъло сифатли ингичка толали жун қирқиб олинди. Шунча жун 11 та эркаклар костюмига етарли юқори сифатли газлама тўқишга етади.

● Антарктика рейсидан қайтиб келган «Советская Украина» флотилиясини ва кит овловчи кемаларни Одесса тантанали суратда кутиб олди.

Флотилия кемаларининг саккиз ой мобайнида босиб ўтган йўли экватор бўйлаб Ер куррасини икки марта айланиб чиқишдан зиёдроқдир.

Совет денгизчилари Антарктида, Африка, Австралия, Янги Зеландия ва Жанубий Америка соҳилларида бўлдилар. Кит овлаш плани бажарилди.

● Владивостокдаги «Динамо» стадионида санъат байрами халқ талантлари кўриги бўлиб ўтди. Кўрикда Приморьенинг деярли барча шаҳар ва районларидан икки минг киши қатнашди.

Санъат байрамидан олдин ўлкадаги энг яхши ҳаваскорлик коллективларининг мусобақаси ўтказилди. Ғолиблар аниқланди: Тайгадаги Арсеньев шаҳри ва чегара районн биринчи ўринларни олди.

● Тоғлар орасида ҳаммадан баланд жойлашган Гарм чашма курортида янги мавсум бошланди. Денгиз сатҳидан 2.500 метр баландликдаги мана шу хушманзара жойга дам олувчиларнинг биринчи группаси келди.

Гарм чашманинг шифобахш манбаларини «Булутлар орасидаги мўъжиза», «Помир дурдоналари» деб атайдилар. Бу ерда ер остидан сероводородли ва карбонат ангидридли ўнлаб иссиқ булоқлар қайнаб чиқмоқда. Гарм чашма сувларининг шифобахш хусусиятларига эксперт медиклар юксак баҳо бердилар.

● Петрозаводск аэродромида «ТУ-124» пассажир лайнери ерга қўнди. Самолёт Ленинграддан йўлга чиққан эди, сўнгра ҳавога кўтарилиб Москвага қараб йўл олди. Шу сафар билан Ленинград—Петрозаводск—Москва ҳаво йўлида мунтазам қатнов бошланди. Бу йўлда «ТУ-124» реактив самолётлари қатнаб туради. Пассажир лайнер Петрозаводскдан Москвага бир соатда бориб етади.

МАШЪАЛЛАР ЧОРЛАЙДИ

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

Республикамизнинг шаҳар ва қишлоқларида машъаллар тажрибасини пропаганда қилишга кейинги йилларда анча яхши аҳамият берилянти. Дарҳақиқат, республикамизда ажойиб ишлаб чиқариш новаторлари етишиб чиқди. Улар социалистик мусобақанинг олий формаси — коммунистик меҳнат ҳаракатини тобора авж олдириб, меҳнатни ташкил қилиш, техникадан самарали фойдаланиш ҳисобига ажойиб натижаларни қўлга киритмоқдалар. Ҳар бир хўжаликнинг ўзига яраша тажрибаси, яхши намуналари бор. Энг муҳими, шу яхши тажрибалардан ҳаммани баҳраманд қилишдир. Денов районидаги «8 Март», Наманган районидаги «Ленинград», Янгиариқ районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозлари, «Савай», «Малик», «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозлари каби хўжаликларнинг шуҳрати узоқ-узоқларга бориб етган. Уларнинг ибратли ишлари, яхши тажрибаларини ўрганган кам бўлмайди.

Кўпгина партия ташкилотлари машъаллар тажрибасини ёйишда тўғри йўлдан бормоқдалар. Бу ўринда Сирдарё областининг партия ташкилотлари ташаббус кўрсатиб ишлаётганлигини таъкидлаб ўтиш лозим. Областда илғор хўжаликлар, қишлоқ хўжалиги машъаллари тажрибасига таяниб, бултур мингдан ортиқ комплекс-механизациялашган пахтачилик бригадалари ташкил этилди. Улар «оқ олтин»дан юқори ҳосил етиштириб, илғор тажрибанинг, механизациянинг афзаллигини намойиш қилдилар. Чунончи, 1-«Боёвут» совхозидаги Т. Абдалиев бошлиқ комплекс механизациялашган бригадада 400 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 33 центнердан ҳосил олинди. Бир центнер пахтанинг таннархи 13 сўмга тушди. Ҳар бир ишчи ҳисобига 32 тонна пахта етиштирилди. «Пахтаорол» совхозидаги И. Усунбеков бошлиқ бригада коллективи эса гектаридан 36,3 центнердан пахта етиштирди.

Область ва район партия ташкилотлари илғор тажрибани шунчаики ўрганиш тўғрисидагина эмас, балки уни жойларда моҳирона қўлланиш ҳақида ҳам ғамхўрлик қилмоқдалар. Шу мақсадда илғор тажрибани пропаганда қилишнинг хилма-хил форма ва воситалари ишга солинмоқда. Масалан, ўтган йили Янгиер районидаги «Коммунизм» колхозида колхоз ишлаб чиқариши бўйича, «Пахтаорол» совхозида эса совхоз ишлаб чиқариши бўйича область илғор тажриба мактаблари ишлаб турди. Шунингдек, Гулистон районидаги «Первомаец» совхозида мевачилик бўйича, Еттисой районидаги «III интернационал» совхозида эса чорвачилик бўйича илғор тажриба мактаблари ишлади. Республика, область ва районлардаги илғор тажриба мактаблари базасида қишлоқ хўжалик мутахассисларини ўқитиш юзасидан ҳам областда катта ишлар қилинди. Қисқа муддатли курслар ва семинарларда кўплаб совхоз директорлари, колхоз раислари қишлоқ хўжалиги соҳасида эришилган энг яхши меҳнат намуналари билан танишдилар. Шунингдек, бундай курсларда чўпонлар, гидротехниклар, агрономлар, механизаторлар ва бошқа соҳаларда ишловчилар ҳам ўқидилар. Комплекс механизацияни жорий қилиш ҳамда илғор тажрибани ёйиш мақсадида ўтказилган семинарлар яхши самара беряпти. Чунончи, шўрхок ерларни ювиш, квадрат-уялаб экиш, ғўзани яганалаш, механизация воситаси билан чеканка қилиш, далаларни машина теримига тайёрлаш юзасидан ўтказилган семинарлар қизиқарли бўлди. Уларда қишлоқ хўжалик мутахассислари, партия ходимлари иштирок қилдилар.

Бу йил ҳам областда илғор тажрибаларни пропаганда қилиш тобора кенг қулоч ёймоқда. Жойларда қишлоқ хўжалигининг турли соҳалари бўйича илғор тажриба мактаблари ташкил этиш кучайтириб юборилди. Шу йил давомида республика ва область илғор тажриба мактабларида, қисқа муддатли курс ва семинарларда областнинг кўплаб раҳбар ходимлари, мутахассислари ўз малакасини оширадилар. Янгиер районидаги «Коммунизм» колхозида шу йилнинг март ойида область ишлаб чиқариш иқтисодий конференциялари муваффақиятли ўтди. Мазкур конференцияларда колхоз ва совхоз ишлаб чиқариши билан боғлиқ бўлган энг муҳим масалалар муҳокама қилинди, тажриба алмашинди.

Бироқ, новаторлар тажрибасини кенг ёйиш ва шу тариқа меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилашда жиддий камчиликлар бор. Буни шундан ҳам кўриш мумкинки, айрим жойларда пахтачилик ҳамон суст механизациялаштириляпти. Далаларни текислаш, ариқларни тозалаш, чеканка қилиш, пахтани териб олишни механизациялаш савияси жуда паст, мавжуд машина ва ускуналардан моҳирона фойдаланилмайди. Буни айниқса Бухоро, Самарқанд областлари, Қорақалпоғистон АССРда кўриш мумкин. Айрим район партия комитетлари, хўжаликларнинг партия ташкилотлари комплекс механизациялаштирилган пахтачилик бригадалари тузишга расмиятчилик билан қараб келмоқдалар. Уларда новаторлар тажрибасини пропаганда қилиш юзасидан ҳар хил йиғилишлар, семинарлар ўтказиладию, амалий ишга келганда эса кўп ўртоқлар ўзларини четга оладилар. Айрим хўжаликларда комплекс механизациялаштирилган бригадалар тузилса ҳам, улар кўпинча етарли техника ва ускуналар, технология картаси билан таъминланмайди. Оқибатда бундай бригадаларда қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилдорлигини ошириш, меҳнат сарфини камайтириб, маҳсулот таннархини арзонлаштириш ўрнига, бунинг акси бўлиб қолади.

Республикамизда пахтадан бошқа қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилдорлигини оширишда ҳам механизация воситаларидан кам фойдаланиляпти, илғор боғбонлар, сабзавотчиларнинг ибратли тажрибалари бўш пропаганда қилинмоқда. Чорвачиликда механизацияни жорий қилишнинг аҳволи ҳам кўнгилдагидек эмас. Республикамизда мавжуд бўлган сут соғиш агрегатларининг ярмидан кўпроғи ишлатилмасдан ётибди. Бунинг устига, чорва моллар учун мўл-кўл ем-хашак базаси яратишда ҳам бепарволик кайфиятлари ҳукм сурмоқда. Чорвачилик қолоқ, кам даромад соҳа бўлиб қолаётганининг боиси ҳам шунда.

Жойлардаги айрим партия ва қишлоқ хўжалик органларининг фаолияти асосий масалага — колхоз ва совхозларда илғор тажрибаларни дадил жорий қилиш, қолоқ хўжаликларни машъал хўжаликлар даражасига кўтариш масаласига қаратилмаган. Ҳолбуки, республикамизда ҳали ўнлаб иқтисодий жиҳатдан қолоқ колхоз ва совхозлар бор. Бироқ, уларнинг қолоқлик сабаблари синчиклаб ўрганилмаяпти. Айрим совхозларда ҳануз иқтисодий анализ бюро ва группалари ташкил қилинмаган, иқтисодий конференциялар деярли ўтказилмайди. Шунингдек, уларга оталик ёрдами кўрсатиш кўнгилдагидек эмас.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети бултур 1 октябрда илғор тажрибани пропаганда қилиш ҳақида қарор чиқарган эди. Қарорда область, район партия комитетлари ҳамда бошланғич партия ташкилотлари, республика қишлоқ хўжалик ва сув хўжалик министрликлари, «Узсельхозтехника» бирлашмаси ва уларнинг жойлардаги органлари зиммасига илғор тажрибаларни пропаганда қилиш ва уларни ишлаб чиқаришга кенг жорий қилиш вазифалари юклатилган эди. Бу қарор асосида анчагина ишлар амалга оширилган бўлсада, ҳали имкониятлар, резервлар тўла ишга солинганича йўқ. Вазифа шуки, партия ташкилотлари машъаллар тажрибасидан барча меҳнаткашларни баҳраманд қилиш ҳақида тинмай қайғуришлари лозим. Айниқса, қолоқ хўжаликларни илғорлар даражасига кўтаришга алоҳида эътибор бермоқ даркор. Бунда эса энг қулай йўл — машъаллар тажрибасига таяниш, улардан ўрганишдир. Область ва район партия комитетлари, шунингдек бошланғич партия ташкилотлари илғорлар тажрибаларини кенг пропаганда қилиш мақсадида семинарлар, халқ университетлари, илғор тажриба мактаблари фаолиятини тағин ҳам кучайтиришлари лозим, токи республикамизда планларини бажармайдиган биронта ҳам қолоқ хўжалик қолмасин. Бу соҳада газета, журнал, радио ва телевидение ходимлари зиммасига ҳам шарафли вазифалар юкланган. Улар новаторлар тажрибасини мунтазам равишда матбуотда ёритиб бориш, айрим хўжаликларнинг қолоқлик сабабларини ишонарли иқтисодий анализлар воситасида очиб ташлашда жонбозлик кўрсатишлари керак. Шунга эришиш керакки, биронта ҳам янгилик, ибратли ташаббус сояда қолмасин. Барча янгиликларга, энг яхши меҳнат намуналарига кенг йўл очиб бериш партия ташкилотларининг, коммунистларнинг, барча идеология ходимларининг биринчи галдаги вазифасидир.

Ҳ. ПУЛАТОВ,

Ўзбекистон КП Марказий Комитети идеология бўлими мудирининг ўринбосари.

СОЛДАТ МАКТУБЛАРИ

Совет халқи ҳар қачонгидан ҳам бадавлат ва фаровон ҳаёт кечирмоқда. Совет Қуролли Кучлари халқимизнинг фан ва маданиятда, халқ хўжалигида эришган ютуқларини, унинг тинч ижодий меҳнатини, бутун дунёда тинчликни ўз постида ҳушёр туриб қўриқламоқда. Ана шу олижаноб ишга ўзбек ўғлонлари ҳам ўз муносиб ҳиссаларини қўшмоқдалар. Улардан редакция кўплаб мактублар олиб турибди. Қуйида шу хатлардан намуналар ўқийсиз.

ФАРЗАНД МАДҲИ

Яқиндагина фидокорона меҳнати, камтарлиги билан Наманган шаҳридаги «Электромаш» заводида донг таратиб юрган Жўрабой Абдураҳмонов бу кун Болтиқ ҳарбий-денгиз флотида намунали хизмат қилмоқда. У янги келганда, ҳарбий ҳаётга кўниколмай она шаҳрини қумсаб, рус тилини яхши билмасликдан бир оз қийналиб юрди. Лекин бу ҳол узоқ давом этмади. Унга сафдошлари дарҳол ёрдам қўлини чўзишди. Билмаганини ўргатишди, кўмаклашишди. Орадан кўп вақт ўтмай, Жўрабой ҳарбий техникани эгаллашда хизматдош дўстларига ўрнак ҳам бўла бошлади. Ҳозир у сиёсий ва жанговар тайёргарлик аълочиси ҳамда бўлим агитатори.

Яқинда унинг онаси—Наманган шаҳрида яшовчи Турсунхон опа Жўрабой хизмат қилаётган бўлинмадан қуйидаги хатни олди:

«Ҳурматли Турсунхон опа! Меҳр-муҳаббат билан тарбиялаб, вояга етказган ўғлингиз Жўрабой ўзининг Ватан олдидаги бурчини шараф билан ўтамоқда. Жанговар ва сиёсий тайёргарликда ўзининг олижаноб фазилатини намойиш қилиб, бўлинма командирлари ва сафдошларининг ҳурматига сазовор бўлмоқда. Шундай фарзанд тарбиялаб етиштирганлигингиз учун чин қалбимиздан миннатдорчилик билдирамиз».

Сафимизда Совет Армияси чиниқтирган бундай азаматлар кўп.

Ф. СИРОЖИДДИНОВ,
оддий солдат.

БИЗНИНГ СТАРШИНА

Мен билан битта бўлимда Ўзбекистонлик медицина старшинаси Суюн Тошатов хизмат қилмоқда. Суюн ўз хизматдошларининг саломатлигини сақлаш ва мустаҳкамлаш учун сидқидилдан хизмат қилиб келмоқда. Шунинг учун ҳам бўлинмамиз солдатлари уни ҳурмат билан «Бизнинг старшина» деб аташади. У кўпинча мен билан келажак ҳақидаги орзуларини ўртоқлашарди. Медицина институтига кириб ўқиш унинг асосий мақсади эди. Яқинда командирлик Суюн Тошатовнинг аъло хизматларини ҳисобга олиб, унга институтга кириш учун кириш имтиҳонларини топширишга отпуска берди.

Бўлинмамиз солдатлари номидан энг яқин дўстимиз С. Тошатовга ўқишида муваффақиятлар тилаймиз.

Старший сержант

М. Я. САЗОНОВ.

ЗАФАР ЁР БЎЛСИН

Бизлар қадрдон ўлкамиз, гулчечаклар маскани Ўзбекистондан анча йироқда хизмат қилмоқдамиз. Бироқ қалбимизда ўзбек куйларининг авжи, юрагимизда Аму—Сирнинг мавжи бор. Биз ўзбек пахтакорлари, ҳур ўлкамизнинг забардаст меҳнаткашлари билан ҳамнафасмиз.

Шу кеча-кундузда республика пахтакорларининг ғўза парваришида эришаётган ютуқлари жанговар техникани ва ҳарбий билимни мукаммал ўрганишга, Ватанимиз осойишталиги йўлида янада яхши хизмат қилишга илҳомлантирмоқда. Республикамиз пахтакорларига меҳнатда янги-янги ютуқлар, зафарлар тилаймиз.

К. ЖУРАҚУЛОВ, Э. ДУСМАТОВ, М. МИРҲАБИБОВ, А. МИРСАИДОВ,

бўлинма солдатлари.

Оддий солдатлардан И. Умрзиёев, С. Султонов, Т. Юнусов, Н. Авалов, Х. Каримов, Х. Ҳайдаров, Е. Отажонов, О. Норматов, Қ. Нурманов, А. Аллаев, И. Норматов, Х. Қорақулов, сержант Л. Король ва бошқа ўртоқлар ҳам ўз мактубларида армия ҳаётининг турли томонларини акс эттирганлар. Бинонор О. Хайриддинов ўз мактубида қисм ҳарбий қурувчилари бригадаси эришаётган ютуқларни ёзади. Оддий солдатлардан А. Шерматов, А. Абдураҳмонов, Т. Сатторов, младший сержант Т. Ботиров ўртоқлар эса ўз сафдошлари Ш. Полиддинов, матрос Р. Раҳматов, ефрейтор А. Раҳимовлар ҳақида илиқ сўзлар айтишган.

ИЛЬЯЕВ ИНДАМАЙДИ-КУ...

РЕДАКЦИЯГА ХАТ

Педагог Ҳамро Юнусов қишлоқдан шаҳарга хурсанд бўлиб йўлга чиқди. Ҳозиргина у Фрунзе номли колхоз правлениеси раиси М. Эргашев билан суҳбатлашган эди.

— Болалардан ҳеч нарсани аямаймиз,— деди суҳбатда раис.— Пионер лагери учун яхши каравотлар, кўрпа тўшаклар, спорт буюмлари, озиқ-овқат, қўйинг-чи, ҳамма нарсани тайёрлаб қўйдик-у, битта холодильник ололмадик-да. Агар хизмат бўлмаса, лагерь бошлиғи сифатида ўзингиз холодильник бор жойни топсангиз-у, биз дарҳол пулини тўласак.

— Хўп,— қисқа жавоб берди Юнусов ва дарҳол йўлга чиқди. Чунки лагерда дам олувчи болаларга ёзнинг жазирама иссиғида сариёғ, сут, қаймоқ, гўшт, тухум каби овқатларни холодильникда сақлаб бермаса бўлмайдида.

...«Узбекснабпрос» бошлиғининг қабулхонаси одамлар билан гавжум. Кўпчиликнинг қовоғи солиқ: чамамда ишлари ўнгидан келмаётганга ўхшайди. Ҳамро Юнусов ҳам ниҳоят бошлиқ кабинетининг эшигини очди.

— Мумкинми?— киришга рухсат сўради у. Жавоб бўлмади. Эшитмай қолган бўлса керак, деган хаёлга бориб «Киришга рухсат этинг» дея қайта мурожаат қилди.

—Кўрмайсанми, мен банд-ман-ку,— учинчи марта мурожаат қилган педагогга томдан тараша тушгандай жеркиб жавоб қайтарди бошлиқ. Юнусовнинг бояги хурсандчилигидан асар ҳам қолмади, ўринсиз гап эшитгани алам қилди унга. «Майли, бола ҳамма нарсадан азиз, улар учун бу гаплар ҳеч нарса эмас» дилидан ўтказиб, ўзини босди.

— Хўш, нима гапинг бор? —охири мурожаат қилишга «рухсат» этди бошлиқ.

— Пионер лагери учун битта холодильник керак эди, —шошилиб мақсадини баён қилди Юнусов,— колхоз сотиб...

— Йўқ, колхозга ҳеч нарса сотмаймиз.— Юнусовнинг гапини шартта кесди бошлиқ.

— Ахир, колхоз болаларга, пионер лагери учун...— тушунтирмоқчи бўлди Юнусов.

— Следующий,— бошлиқ унинг гапига қулоқ ҳам солмади-да, қовоғини осилтириб навбатдаги кутувчини «таклиф» этди.

Тарвузи қўлтиғидан тушган Ҳамро ака шаҳардаги хўжалик магазинларини кезиб чиқди. Кун бўйи тиним билмай овора бўлган Калинин районидаги Муқимий номли 101-ўрта мактабнинг кекса ўқитувчиси, колхоз пионер лагерининг бошлиғи Ҳамро Юнусов холодильник ҳам ололмай, бир оғиз илиқ сўз ҳам эшитмай қишлоғига қайтди.

«Узбекснабпрос»да холодильник йўқ эмас, бор албатта. Булар болалар боғчаси, пионер лагерлари учун. Аммо бошлиқ А. Ильяевдан зарур буюмларни олиш осон эмас. Кишини овора қилмасалар кўнгиллари жойига тушмайди, шекилли.

— Болалар боғчаси, пионер лагерлари учун чинни идиш, кир ювиш машинаси, лампочкалар каби энг зарур буюмларни ололмаяпман,— дейди куйиниб Бухоро область базасининг бошлиғи ўртоқ Боқи Норов.— Мана, бугун эса бизга тегишли 4 та контейнерни Ильяев Фарғона областига бериб юборибди. Яна Бухорога қуруқ қайтадиганга ўхшайман.

Партия ва ҳукуматимиз ёш авлоддан ҳеч нарсани аямай ғамхўрлик қилаётган бир пайтда тайёр нарсаларни олишда қатор-қатор қийинчиликлар туғдираётган А. Ильяев каби қўпол муомалали кишилар тартибга чақириб қўйилса, ёмон бўлмасди.

Б. МИРЗААҲМЕДОВ,

Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институтининг ўқитувчиси.

ЕТТИ ЙИЛЛИК ИЛҒОРЛАРИ

КОНВЕРТЛАРНИ ОЧГАНДА

Баҳодир етти йилликнинг кўпи кетиб, ози қолди. Корхонадаги ишчи, қурилиш объектидаги бинокор, транспортдаги ҳар бир жонкуяр киши барча имкониятларини ишга солмоқда, етти йилликнинг якунловчи йилини қувончли кўрсаткичлар билан якунлаш ҳаракатида.

«Ташкенткабель» заводи коллективи республикада биринчи бўлиб етти йиллик планни бажарди. Ҳозир эса В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги ва Улуғ Октябрнинг шонли 50 йиллигини муносиб кутиб олиш юзасидан янги ташаббус бошлади. Смена мастери Т. Норхўжаев, слесарь А. Арестов, ишчилардан А. Стрельцов, Қ. Тожибоева, Ҳ. Умарҳожиев, Ю. Корниенко ўртоқлар корхонанинг янги машъалларидан. Машина-ускуналар қувватидан самарали фойдаланаётган бу азаматлар смена топшириқларини 1,5 баравар ортиғи билан адо этишга эришаётирлар. Ҳаваскор мухбир О. Тожибоевнинг ёзишича, улар шу кунларда 1967 йил ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқаришяпти.

Кабелчилар ташаббуси республикамиз корхоналарида кенг қанот ёзмоқда. Андижон бадиий буюмлар фабрикасида, деб хабар қилади Ў. Холиқов, — ўлкамиз табиати жилвасини дўппиларга, палакларга, дастурхон ва бошқа миллий буюмларга кўчираётган чеварлар кўп. Корхона меҳнаткашлари 6 ойлик планни муддатидан илгари бажардилар. Инобатхон Алиева, Давлатхон Муҳиддинова ўртоқлар мастер бўлган сменалар эса етти ойлик планни адо этиб қўйишди. Ҳалимахон Усмонова фабриканинг энг кенжа чеварларидан. Уни «фабрика қизи» дейишади. Дарҳақиқат Ҳалимахон шу ерда ишлаб камол топмоқда. Ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўқиб, ўрта мактабни тамомлади. Попопчилик касбини пухта ўзлаштириб олди. Ҳар жиҳатдан тенгқурларига намуна.

— Узун пахта тозалаш заводида ишлаб чиқаришни механизациялаш учун кураш мусобақаси кун сайин кенг қулоч ёймоқда, дейилади Т. Тўраевнинг хабарида. Бу тадбир маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва сифатини яхшилашга ёрдам беряпти. Н. Розиқов бригадасининг ишчилари янги-янги таклифлари билан иш жараёнларини такомиллаштиришга муносиб ҳисса қўшишмоқда. Оз меҳнат билан кўп маҳсулот тайёрлашаётир. Ҳар сменада 16 ўрнига 17 тонна тола ажратиб олишяпти.

Геннадий Ястребов кўп вақтлардан буён газетага хабар ва мақолалар ёзиб туради. У Чирчиқ электрохимия комбинатининг ишчан слесарларидан эди. Ҳозир чўл биқинида қад кўтарган Навоий химия комбинатига ишга ўтди. Унинг бу сафарги материалида Навоий химия гигантини тиклаётган бинокорларнинг фидокорона меҳнати тараннум этилган. Комбинат ҳам маҳсулот ишлаб чиқаряпти, ҳам қурилияпти. Бир неча ойдан буён корхонанинг дастлабки навбати минерал ўғитлар тайёрлаб, далаларимизга жўнатмоқда. Яқинда бу ерда аммиак цехи фойдаланишга топширилди. Илгари ана шу муҳим хом ашё узоқдан ташиб келтириларди. Ҳозир эса аммиак янги корхона коллективи учун деҳқончилик бўлиб қолди. Инженер Надежда Могильникова, Михаил Антропов ва Раиса Эргашева сменалари планга қўшимча маҳсулот тайёрлаш мусобақасида пешқадамликни қўлдан бермаётирлар.

Сафар Абдувоҳидов Шўрчи станциясининг илғор темир йўлчиларини мадҳ этса, С. Ҳасанбоев Андижондаги 4-қурилиш бошқармаси бинокорларининг муваффақиятларидан завқланиб ёзади. Когон шаҳридан материал йўллаган А. Эргашев савдо ходимларининг меҳнаткашларга хизмат кўрсатишдаги жонкуярликларини ҳикоя қилади. Қорақалпоғистонлик Ў. Искандаров Мангит пахта тозалаш заводи коллективи ўз оталиғидаги колхозга муносиб ёрдам кўрсатаётганлигини баён этади.

Э. Эргашев, А. Усмонов, М. Шарипов ўртоқларни Ўрта Осиё темир йўлчиларининг меҳнат зафарлари материал ёзишга руҳлантирган. Улар темир йўлда тепловозларни ремонт қилиш ихтисослаштирилаётганлиги, Тошкент тепловоз депосининг металл йўнувчиси Ҳамдам Шорасуловнинг 21 йиллик баракали меҳнати, пассажирларга қулайлик яратиш мақсадида Наманган — Қўқон, Қўқон — Ленинобод маршрутлари бўйича поездлар қатнови йўлга қўйилганлиги тўғрисида завқ-шавқ билан ёзадилар.

Инженер Э. Мирзаев, ғишт терувчи А. Парпиев, ўқитувчи Ҳ. Орипов, журналист В. Пришчепа ўртоқларнинг материалларида ҳам қадоқ қўлли кишиларнинг ижодий меҳнати ва улар эришаётган муваффақиятлар аниқ фактлар мисолида мароқ билан ҳикоя қилинади. Уларнинг бирида химик олимларимизнинг халқ хўжалигимиз учун зарур бўлган арзон ва пишиқ қурилиш материалларини яратиб бераётганликлари тилга олинса, иккинчисида ишлаб чиқаришда намуна кўрсатаётган тўқимачи мақталади, бошқасида бинокорларнинг илғор тажрибалари кўрсатиб берилади.

Етти йиллик илғорлари яна ҳам кўпаяверсин, уларнинг тажрибалари корхона ва қурилишларимизда кенг қулоч ёйверсин!

Мамарасул БОБОЕВ.

Янги шеърлар

ҲАЁТ ЗАВҚИ

Токи соғман, тирикман, дўстлар,
Ниятларим дилда кўп ҳали.
Нима келса қўлимдан агар,
Шошиламан сизга чўзгали.

Меҳрим менинг очиқ илгимдан
Ташна лабга тутилган коса:
Нима ҳожат тириклигимдан,
Бир инсонга фойдам тегмаса...

Мендан инсон баҳрамандлиги
Тўкин боғдек, келмас малолат,
Унинг лаҳза шод, хурсандлиги
Менинг учун буюк саодат.

Йўқ, мен азим дарё эмасман,
Шилдираган ариқ бўлсам ҳам,
Қирғоғимга келганлар билан
Кўргим келар томчини баҳам.

Совға-салом мўл-кўл бу юртда
Тансиқмикан чопон, кўйлагим,
Аммо инсон сақлайди ёдда
Мушкулида берган кўмагим.

Ачинаман бу ҳисдан маҳрум
Баъзиларга, ҳаётим ҳақи.
Яшар улар узоқ, лек бир зум
Билмай ўтар тириклик завқин.

Ифтихорим, фахрим ўшандан:
Мендан тегди кимгадир кўмак.
Бу мусаффо, тирик гулшандан
Озуқланар, завқланар юрак.

АВВАЛО...

Куйиб-пишма шуҳрат-шон орзусида
Ва доно санама ўзингни кўпдан.
Собит тур ақл, ҳаё тарозусида,
Аммо қадрингни ҳам пасайтма ўбдан.

Ортиқ мақтар сени баъзи бир қувлар,
Ҳушёр бўл, яхшиси эшитмаган бўл.
Хушомад, ё тама, ё алдов бўлар
Бундайлар қаерда мақтаса нуқул...

Қанча ҳаволасанг, майли, ҳавола,
Аммо фазогирдай унутма ерни.
Баланд қилган ҳам Ер сени, аввало,
Толиб тушганда ҳам очар бағрини.

ҲАР ҚАЧОН

«Хумор ўлдим, хумор...»
(Булбул)

Баъзан бор неъматинг тўкиб соласан,
Мени мамнун қилиб саховатингдан.
Жонимга бир роҳат бўлиб қоласан,
Мен яйраб қонаман ҳаловатингдан.

Баъзан эса, шундай бўласан хассос,
На шафқат, табассум, на меҳр, карашма.
«Тўқлик-шўхлигим»дан оласан қасос
Ва хумор сақлайсан, тутасан ташна.

Илк қуёш нуридай мен интиламан
Лабинг шабнамига муштоқ, интизор...
Бошингда муаллақ ўйнаб бераман,
Кабутар мисоли, ром этувчи ёр.

Соянгдай, ажралиб қолмайман қитдай,
Юрсанг тушаман мен дарров изингга.
Ўтирсанг мен осиқ турган суратдай,
Қаёқдан қарасанг, боқаман сенга.

Бу, қисқа бўлса ҳам, бари бир ҳижрон,
Ҳижрон кўнгилларни совитар, дерлар.
Баттар мубталоман сенга ҳар қачон,
Балки, жазмон бўлар хумор кўнгиллар.

Қамаши районидаги «Коммунизм» йўли» колхозининг даласига борсангиз мавж уриб ўсаётган ғўзаларни кўриб кўнглингиз яйрайди. Ғўза парваришида 70 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 35 центнердан «оқ олтин» етиштириш ҳақида ваъда берган Абди Бозоров бошлиқ бригада пахтакорлари пешқадамлик қиляптилар. Ҳозир бригадада учинчи комплекс парвариш тугалланиш арафасида. Суратда: бригада механизаторлари культивация қиляптилар.

А. Тўраев фотоси.

МАЖБУРИЯТ ОШИРИБ БАЖАРИЛДИ

ФАРҒОНА, (ЎзТАГ). Фарғона саноат корхоналарининг коллективлари етти йилликнинг охирги йилида пландан ташқари уч миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш мажбуриятини олган эдилар. Улар ваъдаларига вафо қилдилар. Йил бошидан бери пландан ташқари 3 миллион 271 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. Маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан қарийб 12,5 процент ошди.

СУҒОРИШ КЕЧИКЯПТИ

«Эшикдан оққан сувнинг қадри йўқ» деб нақл қилишади тажрибали деҳқонлар. Бу ҳикматли гап бежиз айтилмаган. Кунлар узайиб, ҳарорат 35-40 даражага кўтарилаётган шу саратон кунларида ҳар бир қатра сувдан тежаб-тергаб ўринли фойдаланаётганлар ҳам, эшикдан оққан сувнинг қадрига етмай, исроф қилаётганлар ҳам бор.

Термиз районидаги «Намуна» колхози далаларида бўлдик. Бу ерда 300 га яқин сувчи меҳнат қиляпти. Улар ўз ишларини механизаторлар билан ҳамкорликда ҳалол бажаряптилар. Колхоз правлениеси сувчилар учун зарур, моддий-маиший шароитлар яратиб, доимий ғамхўрлик қилиб турибдилар. Сувчилар ўсимликни қондириб суғоришяпти. Бу ерда суғориш кеча-кундуз давом этяпти.

Энг моҳир сувчилар тунги сменада ишламоқдалар. Улар резина этиклар, чироқлар билан таъмин этилган. Кечаси —ярим тунда сувчилар учун иссиқ овқат ҳозирланади. Сувчилар меҳнатига энг юксак, олтинчи разряд билан ҳақ тўлаш системаси жорий этилган.

Шу туфайли бу ерда меҳнат унумдорлиги ҳам кун сайин ошиб бормоқда, ишнинг суръати тез, сифати соз бўлмоқда. Ҳар куни 180-200 гектар ердаги ўсимлик қондириб суғорилляпти. Шу нарса ҳам диққатга сазоворки, бу ерда ҳар бир далачилик бригадасидаги сувчилар кичик группаларга уюштирилиб, бу группаларнинг ҳар қайсисига мавсум охиригача айрим карталар бириктиб қўйилган. Сувчилар ўз участкаларидаги ўсимликларнинг аҳволи учун бевосита жавоб берадилар. Йил охирида эса уларнинг иш натижаларига қараб ҳақ тўланади.

А. Каримов, Б. Қурбонов, Қ. Ҳасанов, Х. Намозов, А. Олимов сингари моҳир мироблар ғўзага сув таращнинг чинакам усталари эканликларини амалда кўрсатишди. Улар туну кун ўз участкаларидан бир қадам ҳам нари кетмайдилар. Ўзларининг бой тажрибаларини ёш сувчиларга қунт билан ўргатадилар.

— Колхозимиз республиканинг энг жанубий нуқтасида жойлашган, — дейди колхоз раиси Ҳожи Самиқонов, — бу ерда намни қочирадиган иссиқ гармсел шамоллар деярли кунда, кунора бўлиб туради. Бундай шамоллар баъзан 2-3 кун тўхтовсиз эсиб, ердаги намни қуритиб юборади. Шундай бўлгач, суғориш ишини тўғри ташкил этиш биз учун айниқса муҳим аҳамиятга эга. Бунинг устига куз, қиш ва баҳор ойлари ёғингарчилик бўлмади, ҳаво қуруқ келди.

Колхознинг 1750 гектар ердаги текис шонага, олди гулга кирган ғўзалари барқ уриб ривожланяпти. Бу ерда ўсимликлар сув танқислигини кўрмаган. Ҳозир иккинчи парвариш тамомланди. Тракторчилардан Ғ. Турсунназаров, Ш. Усмонжонов, Ш. Мавлонов, Р. Бўриев, Ш. Алихонов ва бошқа ўртоқлар ғўзанинг учинчи парваришини ҳам эрта-индин тугаллайдилар. Бу хўжалик ўтган йили ҳар гектар ердан 22 центнердан ингичка толали пахта сотган эди. КПСС Марказий Комитети март Пленуми қарорларига жавобан белни маҳкам боғлаган «Намуна» колхози деҳқонлари бу йил гектаридан камида 25 центнердан ингичка толали пахта етиштириш учун курашмоқдалар.

Сурхондарё областидаги суғориладиган майдонларнинг жуда кўпчилик қисми йил бўйи сув билан тўла таъмин этилган. Маълумки, кейинги йилларда бу ерда учта йирик сув омбори — «Учқизил», «Намуна дегрез» ва «Жанубий Сурхон» сув омборлари қурилиб, ишга туширилди. Бу омборлардаги запас сувнинг миқдори жуда катта: қарийб 500 миллион кубометрни ташкил этади.

Бироқ, сувнинг мўл-кўллиги айрим колхоз, совхоз ва район раҳбарларининг бошини айлантириб қўйди. Улар «эшикдан оққан сувнинг қадри йўқ», қабилида иш тута бошладилар, сувдан тежаб-тергаб фойдаланишни унутиб қўйдилар. Масалан, 10 июнга бўлган маълумотларга қараганда область хўжаликлари секундига белгиланган пландаги 116,3 кубометр ўрнига 240,7 кубометр сув оляптилар. Бу планга нисбатан 178 процентни ташкил этади.

Сувдан фойдаланиш юзасидан область сув хўжалиги бошқармасида тузиб чиқилган планга кўра ҳозиргача 456,5 минг гектар ердаги ўсимлик суғорилиши керак эди. Амалда эса 330,1 минг гектар ердаги экин суғорилди, холос. Бу планга нисбатан бор-йўғи 66 процентни ташкил этади. Тасдиқ этилган қатъий графикка асосан шу кунга қадар 278,3 минг гектар майдондаги ғўза суғорилиши лозим бўлгани ҳолда, энди 217,9 минг гектари суғорилди.

Шундай қилиб, областда мавжуд сувдан фойдаланиш коэффициенти атиги 54 процентни ташкил этади. Денов ва Шеробод районларида бу рақам 44-46 процентдан, «Янгиобод» совхозида эса 41 процентдан ошмайди.

Ўртоқ Тўрақул Муродов раис бўлган Шеробод районидаги Киров номли колхознинг Қаландаров, Эгамбердиев, Нормўминов ўртоқлар бошлиқ бригадаларида экинларни тунда суғориш умуман ташкил этилмаган. Бу ерда ариқ тўла сув жарликларга, йўлларга оқиб ётибди. Колхоз олаётган 3,5 кубометр сув билан ҳар куни камида 160 гектар экин қондириб суғорилиши лозим бўлгани ҳолда, 55-60 гектар майдонга сув таралляпти, холос.

Шўрчи районидаги «Коммуна», Киров номли, «Шарқ юлдузи», Термиз районидаги «Қизил юлдуз», Куйбишев номли колхозларда ҳам худди шундай аҳвол давом этяпти.

Натижада, сув керагидан зиёд бўла туриб, катта майдонлардаги ғўзалар чанқатиб қўйиляпти, ёш ўсимликлар шона ташлаб, қовжираб қоляпти.

Бу йилги шароитда ҳар бир томчи сувдан тежаб-тергаб, ўринли фойдаланмай туриб, деҳқончиликдан юқори ҳосил олиб бўлмайди. Сурхондарёликлар бу оддий ҳақиқатни обдон англаб олмоқлари ва сувнинг бир қатрасини ҳам исроф қилмай, қадрлаб сарфламоқлари керак.

А. ХАЛИЛОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

СУСТКАШЛИКНИНГ САБАБИ НИМАДА?

Қарши чўли бағрида ташкил этилган «Москва» совхозида ибратли ишлар қилинмоқда. Косон районига қарашли бу хўжаликнинг барча майдонларида ғўза иккинчи комплекс парваришдан чиқарилди, агротехника қоидаларига амал қилинган ҳолда озиқлантирилди. М. Баратов, О. Тўрақулов, Б. Мўминов, Ш. Эшонқулов сингари моҳир деҳқонлар бошлиқ бригадаларда ғўза қийғос шоналади. Совхоз далаларида 55 чопиқ трактори мунтазам ишламоқда.

Ғўза парвариши шунингдек, «Косон», Ленин номли совхозларда, «Партия XXII съезди», Энгельс номли колхозларда ҳам кўнгилдагидек бормоқда.

Лекин, райондаги айрим хўжаликларда ғўза парваришида кўнгилсиз фактлар кўзга ташланиб турибди. Айниқса, Ленин номли ва «Шарқ юлдузи» колхозларида аҳвол ачинарлидир. Ленин номли колхоз далаларини кўздан кечирар экансиз, раҳбарликнинг бўшлиги, контроль йўқлиги сабабли ғўза парвариши мутлақо қониқарсиз аҳволда эканлигини кўрасиз. Колхозда 29 чопиқ тракторидан атиги 17 таси ишлатиляпти. Баъзи колхозчилар сабабсиз равишда дала ишларига қатнашмайдилар. Сувдан ҳам рационал фойдаланилмаётир.

Ишчи кучларининг ғўза парваришига тўла сафарбар этилмаслиги, механизмлардан ғоят унумсиз фойдаланилаётганлиги сабабли Х. Бекназаров, Х. Эшимов, М. Сафаров, А. Шоимов ўртоқлар бошлиқ бригадалар далаларидаги ғўзанинг қарийб ярми қамиш, ажриқ, ғумай сингари бегона ўтлар орасида қолиб кетган. Лекин бу ачинарли аҳволдан колхоз раҳбарлари (раиси Ш. Ҳусаинов, партия ташкилотининг секретари Л. Юзбоев ўртоқлар) тегишли хулоса чиқариб олмаётирлар.

«Шарқ юлдузи» колхозида (раиси А. Жумаев, партия ташкилотининг секретари Э. Пиримов ўртоқлар) ҳам аҳвол бундан яхши эмас. 1430 гектар ернинг ҳар гектаридан 25 центнердан ҳосил олишга аҳд қилган мазкур хўжалик далаларида олиб борилаётган иш сира талабга жавоб бермайди. Культивация, суғориш ишларининг сифати паст. Ҳар куни 5-7 чопиқ трактори бекор туриб қолмоқда. «Узсельхозтехника» район бирлашмаси (бошлиғи ўртоқ Т. Жўраев) раҳбарларининг айби билан тракторларга запас қисмлар вақтида етказиб берилмаётгани ҳам ишга салбий таъсир этмоқда.

Хўжаликнинг А. Норқулов, Э. Қундузов, У. Омонов, Ш. Хидиров ўртоқлар бошлиқ бригадаларида ғўза парвариши, айниқса, ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Мазкур бригадаларда ғўза қатор ораларини узунасига ва кўндалангига ишлаш деярли унутиб қўйилган. Гектарлар ҳам тўла эмас. Шунга қарамасдан, ғўза сифатли парвариш қилинмаётир.

Бундай камчиликларнинг рўй беришига ташкилотчиликнинг йўқлиги, контролнинг сустлиги, ўзибўларчилик майлига берилиб кетиш сабаб бўлмоқда. Яна шуни ҳам айтиб ўтиш керакки, ҳар икки колхозда ҳам далада ишлаётганлар учун зарур шарт-шароитлар яратиб берилган эмас. Шийпонлар мукаммал жиҳозланмаган, оммавий-сиёсий ишлар савияси паст.

Район партия, совет ташкилотлари раҳбарлари, колхозларнинг правлениелари ва партия ташкилотлари бундан тегишли хулоса чиқаришлари, сусткашликка сабаб бўлаётган беғамлик, бепарволик кайфиятларига қатъий барҳам беришлари керак.

М. БОБОЖОНОВ.

ПАХТА ДАЛАЛАРИДА

СССР Олий Советининг депутати Ойша Жуманиёзова бошлиқ бригада пахтакорлари ишни илғор пахтакорлар мурожаати асосида қайта ташкил этдилар. Улар ғўзани сифатли парвариш қилиб, тез ҳосилга киритишда Урганч районидаги «Пахтакор» колхозининг барча аъзоларига ибрат бўлмоқдалар.

Р. ШАРИПОВ.

●

— Биз механизаторлар, — дейди Бухоро районидаги Фрунзе номли колхоз механизатори Ҳамид Маҳмудов, — техника кучидан унумли фойдаланиб, 1090 гектар майдондаги ғўзани уч марта комплекс парвариш қилиб бўлдик. Биз культивациянинг сифатига алоҳида эътибор беряпмиз. Бир йўла ўғит солиниб, эгат олинган пайкалларга пешма-пеш сув қўйиляпти. Шу туфайли экин нормал ривожланиб, серҳосил бўлиб ўсмоқда.

Н. ОХУНЖОНОВ.

●

— Марра 32 центнер! Бағдод районидаги «Большевик» колхозининг Мирзаабдулла Охунов бошлиқ бригадаси пахтакорларининг бу йилги аҳди шундай. Улар бу миқдордаги ҳосилни кам ҳосилли ҳисобланган 62 гектар майдондан олишмоқчи. Экиннинг ривожи яхши. Ҳар тупида бир нечтадан шона бор. Олди пайкаллардаги ғўзалар гуллай бошлади. Культивация, озиқлантириш ва суғоришни вақтида сифатли ўтказиш, улар орасида узилишга йўл қўймаслик туфайли шундай яхши натижага эришилмоқда.

О. ТОШИЕВ.

КАРТОШКАНИНГ ЯНГИ НАВИ

ОРЖОНИКИДЗЕ. (Тошкент области), (ЎзТАГ). Бутуниттифоқ ўсимликшунослик институтининг намуна станциясининг селекциячилари картошканинг икки ҳосил берадиган янги навини етиштирдилар. Биринчи ҳосилни йиғиб олиш биланоқ иккинчи ҳосил учун картошка экиш мумкин. Картошканинг одатдаги навлари бундай хусусиятларга эга эмас.

Янги нав «Питомец» деб аталди. Шу нав картошканинг икки ҳосили гектаридан 345 центнердан илдиз беради. Бу нав ҳозир хўжаликларга топширилмоқда.

● ● ● ●

Сув қиссаси

Чингиз Айтматов

1.

Янгигина хизматдан қайтган Хонимгул уй ишларини ана-мана дегунча битирди-да, подани қарши олгани кўчага чиқди. Қора сигирни эртароқ боғлаб олмасанг, ёмон, дарров қўшниларнинг томорқасига кириб кетади. Орқасидан ўн чоқли киши ҳаллослаб қувламаса, осонлик билан ушлатмайди.

Хонимгул қўлига икки яшар ўғли Тўқонни ҳам кўтариб олган эди. Уларнинг иккаласи ҳам кўчанинг кун ботиш томонига тикилиб туришарди. Пода ҳар куни ўша ёқдан келарди. Кўчанинг охиридаги қатор тизилган теракларнинг учига қуёш гўё илиниб қолгандай, сўнгги нурларини сочиб қирнинг ортига ботиб бормоқда эди. Ботиб бораётган қуёш ўрнини борган сари гира-шира қоронғулик эгаллаб, пастликдаги қўланкаларни ўз қаърига тортиб олаётгандай тобора ҳамма нарса кўздан ғойиб бўлиб борарди.

Кеч кириб қолган бўлса ҳам, офтобнинг тафти ҳали қайтганича йўқ. Кун ботиш томонда, қозоқ даштидан кимдир биров атайин елпиётгандай гармселнинг ўтли нафаси юзларга ловуллаб урила бошлади. Ҳозир теварак-атрофдаги ҳамма нарса: ҳолсиз тебранаётган буталар, жимжит тўқайзор сингари иссиқ ҳавода димиқиб турган чорбоғлардаги оқ жўхорилар, чивинга таланиб ариқ бўйида бош силтаб турган бўз бия — мана шуларнинг бари саратон иссиғида куйиб-ёниб, салқин туннинг келишинигина орзиқиб кутаётгандай.

Тунда юқоридан муздек шабада эсади, тонгда ҳордиқ чиқариб ётган ер бетини шудринг қоплайди, ўшанда тошлар марварид доначалари билан қоплангандай жилваланади, ўшанда молларнинг егани сингиб, семиради, қуриб-қовжираган ниҳолларга қайта жон киради.

Сигирлар роса тўйиб қайтганидан оғирлашиб қорнини аранг кўтариб, шошмасдан, бир-бир босиб, йўлнинг чангини бурқситиб келишарди.

Икки юзи қип-қизил олмадай, бурни эса сал яссироқ, тиниб-тинчимас кичкина Тўқон Хонимгулнинг қўлида олға томон интилиб, сакраб, чивиқни ўйнаб, қора сигирни: «Хиш, хиш, хиш!» — деб чақирарди. Қора сигир Тўқонга парво қилмай эринчоқлик билан судралиб келиб, жўхори томон интилмоқчи эди, Хонимгулни кўриб тўхтаб қолди.

— Ҳайда, Тўқон, уйга ҳайда! — деди Хонимгул қўлидаги боласини эркалатиб. Шу пайт боласи кўзига чиндан ҳам ишга яраб, гўё мол ҳайдашиб юргандай кўриниб кетди, она буни ўйлаб, ўзида йўқ суюнди.

Хонимгул бир бола кўрган жувон бўлса ҳам, қиз пайтидаги ҳусни жамолини йўқотмаганди. Кулиб турганда юзларидаги кулдиргич янада чуқурлашиб, чеҳрасида қандайдир уятчанлик балқиб турарди. Унинг сал қийиқ чиройли кўзлари баъзан шўх қулундай ўйноқлар, баъзан ички нозик ҳиссиётларини шундоққина кўрсатиб, узоқ вақт порлаб турарди.

— Айналайин подачим! Сенинг шу мол ҳайдаганингдан айланай! — деб Хонимгул боласини қучоқлаб, қайта-қайта ўпди... Ҳайда, садағанг кетайин, ҳайда.... Чивиқ билан ур...

Худди шу вақт кўчадаги чанг-тўзон ичида бир отлиқ кўринди. Унинг от ҳайдаши бежо эди. Отлиқ, бойўғлидай ҳурпайган, терга ботган, кигиз қалпоғини чақчайган кўзигача бостириб кийиб олган, ҳаво ёниб турганига қарамай устида ёғин-сочиндан ўнгиб кетган плаш ҳам кийиб олган.

— Отанг келди, қара-чи, Тўқон, отанг келди! — деди Хонимгул куёвига жилмайиб.

Қоратой аслида қоп-қора киши эди. Бироқ бугун унинг терлаб-пишиб чанга ботган юзи янада қорайиб, хунук тортиб, ранги ўчиб кетган эди. Кўпдан бери устара тегмаган шопдай мўйлавининг учларини ҳам бояги иссиқ гармсел ургандай сарғайиб кетган.

Қоратой тизгинни тортмабди. Боласи билан хотинининг ёнида тўхтамай, гўё бошқа бегона кишиларни учратгандай, уларнинг олдидан ўтиб бора ётиб бир тикилиб қўйди, сўнг дарвозага суйканиб ётган сигирга етиб бориб, уни қамчи билан қулочкашлаб жонжаҳдида бир солди-да, индамасдан уйга ҳайдади.

— Ота, хачув! Ота, хачув! Ота! — Отга миндиргин дегандай чулдирарди кичкинагина Тўқон.

— Қоратой, ўғлингни миндир! — деди Хонимгул. Қоратой отининг жиловини бир оз тортиб, қайрилиб туриб бир кулимсирайин дедию, лекин кулмади. Лабларида табассум бир кўриндию яна йўқолди. «Эй, қочиб турсанг-чи!» — дегандай Қоратой ўғлига қараб қўлини силтади.

Ҳеч нимага тушунолмай қолган Хонимгул боласини кўкрагига босганича, ўрнида серрайиб туриб қолди.

Бошқа кунлари Қоратой сув бошидан келганида отдан тушмай туриб доимо «Қани, хоним, ўғилчани бер!» деб, от устидан қулочини ёзиб энгашарди. Ўшанда унинг маъюс кўзларига кутилмаганда севинч учқунлари, хўмрайган юзига илиқлик югурарди. Қоратой Тўқонни олдига миндириб олиб, ўзича аллақандай оҳангда хиргойи қилиб, кечки салқинда кўча бўйлаб ўғлини нари-бери сайр қилдирарди.

Хонимгулнинг энг яхши кўргани — кечки пайт, Қоратой отини сойга тушовлаб, кўнглини жойига қўйгач, оз-моз қўбуз ҳам чертарди. Ўчоқнинг бошида ёстиққа ёнбошлаб, қўли қўбуз чертаркан, кўз остидан ёнида чордана қуриб хурсанд бўлиб ўтирган Тўқонга боқиб, уни эркалатар, суяр эди.

Қоратой, албатта моҳир қўбузчилардан эмас, унинг чертганини ҳар бир қирғиз эплаб чертади, бироқ у чертиб ўтирган эски куй Хонимгул учун обдан ёқимли, бу куйни у туни кун мижжа қоқмай эшитишга тайёр. Унинг орзулари рўёбга чиққан: қаршисида боласи, бир ёстиққа бош қўйган умрдош ёри ўтирибди. Уларга Хонимгул ўз қўли билан овқат пиширяпти. Қоратой чертаётган ёқимли куй Хонимгулга қанот бериб, у ҳозир осмонда айланиб учиб юргандай. Бундай пайтларда Хонимгул: «шундай иттифоқ, ризқи-рўзли онла пешанамга битганидан розиман», деб ўйларди.

Хонимгулнинг шундай ўйлашида ҳам жон бор. Гоҳо тенгқур келинлар яширмай-нетмай: «Сен жуда бахтлисан, Хонимгул! Куёвинг рўзғорга жонкуяр, чорва кишиси, Колхознинг мироби. Сен дала ишида бўлсин, уй ишида бўлсин, ҳеч кимдан ортда қолмайсан. Турмушларинг тинч, ўғилчанг бор, қайнананг билан аҳилсан, армонсиз ўтасан». — деб айтишарди.

Қоратойнинг бугунги авзойи Хонимгулни ўйлантириб, ташвишга солиб қўйди. «Бу нимаси, у нега бундай қиляпти?» дегандай Тўқоннинг юзига савол билан термиларди. Бола бўлса она қалбини тушунгандай йиғлай бошлади, у афтидан, отга миндирмадинг, деб отасидан кўнгли ўксиганга ўхшайди.

— Қўй, Тўқон! Йиғлама, қўй! — деди Хонимгул.

Хонимгул уйга кириб келганда; Қоратой елкасидаги чанг босган плашини ечмасдан, бурчакдаги стол ёнида тик турганича, катта косани қўш қўллаб ушлаб айрон ичаётган экан.

— Болани бу ёққа олиб кел! — деди у ниҳоят бўғиқ овоз билан плашини ечиб девордаги михга илар экан.

«Нимага керак у сенга? Садқайи бола кет! Худо ёрлақаб соғиниб қолибсан! Шохини синдирганинг ҳам етар!» Хонимгул куёвига шундай деб айтмоқчи бўлди. Бироқ бунга журъат этмади. Шу маҳал Қоратой кигизга ўтириб, бир ери қаттиқ оғриётгандай тишини тишга қўйиб инграрди. Афтидан нимагадир ачинаётгандай, юзлари буришиб, қариб қолгани, айниқса бугун кўзга алоҳида ташланиб турарди. Буни пайқаган Хонимгулнинг қалбидаги ғазаб алангалари бирдан тарқалиб кетди.

— Тўқон катта онасиникида, — деди Хонимгул эшикка чиқиб бораётиб, — сенга нима бўлди, Қоратой? Нега мунча қовоғинг солиқ?

— Ҳеч нима.. овқатингни қил...

Хонимгул челакда сув олиб уйга қайтиб кирганида куёви ҳали ҳам боягидай мустар бўлиб, қуйи солинган бошини кафтига қўйганича кигизнинг устида ёнбошлаб ётарди. У шу бўйича қўзғалмай ёта берди, бироқ Хонимгул яқинлаб келганда уни атайлаб жавратмайин дедими, ёки боядан бери ўйланиб ётиб бир фикрга келган бўлса шуни айтишга ўзини чоғладими, ҳарқалай, Қоратой ўрнидан сакраб турди-да:

— Резинка этик қаерда, олиб кел! — деб шартта буйруқ қилди. Пайтавасини шоша-пиша ўраб, резинка этигини кийиб олган Қоратой эшикка шошилиб югуриб чиқди. Қантариғлиқ турган отнинг пуштанини бирон нимадан ўч олаётгандай жони-қаҳри билан тортган эди, от ўрнидан қўзғалиб кетди.

— Так! — деди Қоратой овозининг борича зарда билан бақириб, — ҳаром ўлгур!

Сўнг у хотинига қараб хўмрайиб:

— Сенинг Собирбегинг! — деди рангикути ўчиб, қалтираб, — ё мени де, ё уни де!...

Бу сўзларни эшитгач, боядан бери кўнгли хиралашиб, аллақандай ёмон нарсани сезиб ҳадиксираб юрган Хонимгулнинг қалби яна, яна Собирбек, дегандай қинидан чиқиб кетаёзди. У Қоратойга қараб отилди ва от узангисига ёпишиб олиб ялиниб-ёлворди:

— Тўхта, Қоратой! Тўхта, бу нима деганинг? Нима учун бундай деяпсан?.. Қайси Собирбек?..

Бироқ Қоратой хотинининг сўзларига қулоқ солмай, унинг қўлини силтаб ташлаб, отига устма-уст қамчи босиб, чанг-тўзон кўтариб чопиб кетди.

Хонимгул «Қоратой! Қоратой!» — деб бақирганича қолаверди. Тоғдан эсаётган кечки шамол ғазабга тўлган Хонимгулнинг этак-енгларини: «сен бу ерда нима қилиб турибсан», дегандай юлқилаб ўйнар эди. Хонимгул уйга қайтаркан, елкалари совуқдан учиб титрарди.

Қош қорайиб, қоронғи тушиб қолган эди. Узоқ-узоқларда қурбақа қулоққа чалинар-чалинмас қуриллади, қуриллади-ю, дарҳол жим бўлди. Салқин тортиб ер ҳам уйқуга кетди. Теварак-атрофда сукунат ҳукм сурарди.

2.

Ўша куни кундузи чақирилган колхоз мироблари ва далачилик бригадалари кенгашига Қоратой бир оз кечикиб келди. Район ижроия комитети раисининг катта кабинети кенгаш қатнашчилари билан лиқ тўлган эди. Қайси бирлари деразаларнинг остида, бошқалари эшикнинг бўсағасида, деворга суянганича ўтиришарди.

Кенгашда чиқиб сўзлаганларнинг бариси биргина масалани муҳокама қилишарди. Районда суғориш иши ёмон аҳволда, экинтикин вақтида суғорилмай қуриб куйиб кетяпти. МТСнинг бош агрономи «Бештош» колхози ҳақида узоқ гапирди. Унда Қоратой мироблик қиларди. Илғор колхозларда бедалар икки бор ўрилиб, ғарамланаётган бўлса, «Бештош» колхозида бир марта ўрилгандан сўнг бошқа суғорилмай, беда сувсизликдан шу бўйича ўсмай қолган. Иш шу аҳволда кетаверса, бештошликлар бу йил ҳам ўтган йиллардагидек бедани икки марта ўриб олишолмайди. Жўхори бўлса — эндигина бир марта суғорилибди, қай бир ерларига бутунлай сув чиқмай, тап тақирлигича ётибди, бошқа колхозларда бўтакўз экинлари тўрт-беш бор суғорилган бўлса, «Бештош»да атиги икки марта суғорилган, холос.

Агрономнинг колхоз шаънига айтилган бу хилдаги сўзларини Қоратой одатдаги сўзлар-да, дегандай бепарволик билан тинглаб ўтирди. Бу етишмовчиликлар ҳақида унинг ҳам ўз мулоҳазалари бор. Тилга олинаётган нарсалар унга илгаридан беш қўлдай маълум эди. Чунки Қоратой ўзининг жонажон иши — мироблик ҳақида эртаю кеч бош қотирар эди. У кўпдан бери бундай саволларга жавоб бериш учун ўйлаб, тайёрланиб юрарди. У ўз фикрларининг тўғрилигига қаттиқ ишонар эди ҳам. Миробнинг ўзига хос ишлари бор: колхозга берилган сувни белгиланган норма бўйича ариқларга бўлиб тарқатиш керак. Қолган бошқа ишлар эса раисга тегишли, бригадирга тегишли. Ишни ўшалар бошқарадику! Дарвоқе, суғориш ишлари колхозда ғоят ёмон аҳволда, бироқ бунга ким айбдор? Қоратойми? Йўқ, колхозда сув етишмаса Қоратойнинг қўлидан нима ҳам келарди? Йўқни йўндирадими? Айрим вақтлари сув етарли бўлгани билан суғоришга одам етишмай қолади, ҳаммасига колхоз раиси айбли, у жавоб бераверсин...

Қоратой бу гал ҳам кенгашда айтиладиган гапларни одатдагидек кўнглига олмай, қош-қовоқ қилиб ўтирмасдан, келган бўйидан овулга қайтиб кетавериши мумкин эди. Бироқ кенгаш охирида кимдир бурчакдан туриб гапириб қолди: «Ундай деган билан ҳам, бундай деган билан ҳам, барибир сув нормаси кўпайтирилиб, ҳар биримизга уч-тўрт қулоқдан сув қўшиб берилмагунча иш битмайди». Қоратой ўзини бирдан енгил ҳис қилди — айни муддаодаги гап айтилган эди. Ўзи ҳам доимо сув деб қақшаб юрарди. Иш кўнгилдагидек бўлиши учун колхозга бўлиб берилган сув яна кам деганда ярим баравар кўпайтирилиши зарур эди. Кўпчилик мироблар бу таклифни қувватлаб шовқин-сурон солишди: «Тўғри! Тўғри айтади, ҳамма гап шунда-да!»

Овозлар бир оз босилгач, Собирбекка сўз берилди.

Собирбек Қоратойларга қўшни — Жданов номли колхознинг мироби. У порусинадан[1] тикилган кўйлагининг этагини орқа томонига тортиб қўйди-да, стол ёнига енгилгина одимлаб келди. Сўнг ўтирганларнинг кўнглидагини билмоқчи бўлгандай, уларнинг ҳар бирига кўз югуртириб чиқди. Бир қарашда Собирбекнинг ўзига хос белгиларини англаб олиш қийин эди. Унинг ёши ўттизлардан ошган, кенг яғринли, қўй кўзли, сариқдан келган киши эди у. Бақувват гавдаси кўринишидан ёшлик чоғидан меҳнатда чиниққан кишиларни эслатарди. Собирбекнинг ёқимли кулимсираб турган ялпоқ юзлари, кишиларни мафтун қиладиган ишончли кўз қарашлари, вазминлиги бировга ёмонликни раво кўрмайдиган ювош кишини эслатарди. Бироқ иш ҳақида, сув хусусида сўзлаганда, унинг ҳалиги мўмин-қобиллиги бир зумда йўқ бўлади қолади. Собирбекнинг бу табиатини Қоратой бошқалардан кўра яхшироқ биларди...

(Давоми бор).

[1] Порусина — канопдан тўқилган мато.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»да босилгандан КЕЙИН

«ОЧИЛ ДАСТУРХОН»

«Совет Ўзбекистони» газетасининг шу йил 3 февраль сонида босилган юқоридаги сарлавҳали фельетонда Ўзбекистон ССР фанлар академияси ҳузуридаги марказий бирлашган касалхонанинг бош врачи А. Астонов, унинг ўринбосарлари С. Любошиц, Д. Ёқубов, бош бухгалтер В. Антоновларнинг кирдикорлари фош этилган эди. Шу муносабат билан Ўзбекистон ССР соғлиқни сақлаш министри Б. Х. Маъзумов редакцияга қуйидагиларни билдирди.

Текширишда «Очил дастурхон» сарлавҳали фельетонда келтирилган фактлар тўла тасдиқланди. Текшириш якуни министрлик коллегиясида муҳокама қилинди. Хизмат мансабидан шахсий манфаати йўлида фойдалангани, бюджет-молия, штат-смета интизомининг қўпол равишда бузилишига йўл қўйгани, даволаш-профилактик, хўжалик-молия фаолиятини издан чиқаргани учун А. Астонов касалхонанинг бош врачи вазифасидан олиб ташланди. Шу касалхонада даволаш-профилактик ишларини барбод бергани, аптекалар фаолияти устидан етарли назорат олиб бормагани, врачларга нисбатан талабчанликни кучайтирмагани учун С. Любошиц бош врач ўринбосари лавозимидан озод қилинди, у мутахассислиги бўйича қуйи ишга юборилди. Бош врачнинг хўжалик ишлари бўйича ўринбосари Д. Ёқубов ва бош бухгалтер В. Антоновларнинг ишда қолиш ёки қолмаслик масаласини бир ой муддат ичида ҳал қилиш министрлик бош бухгалтерияси ва марказий касалхонанинг янги раҳбарларига топширилди. Аптекада ҳисобдан ташқари 462 сўмлик дори-дармонлар сақлагани, айрим дори-дармонларнинг оширилган нархда сотилишига йўл қўйгани учун аптека мудири Палатов ишдан олиб ташланди.

Ўзбекистон касаба союз спортчиларининг V спартакиадаси

МОСКВАГА ЙЎЛЛАНМА ОЛГАНЛАР

Тошкентда республика касаба союз спортчиларининг спартакиадаси қизғин давом этмоқда.

С. Арзуманова, Ю. Савельев, П. Жданов, Б. Кочетков, Н. Муллажонов, Н. Саидов, Р. Бабич, В. Меркин, К. Комнатная, О. Левоненколар ўзлари севган спорт турлари бўйича республика касаба союз спортчилари спартакиадасининг чемпиони деган юксак номни қўлга киритишди ва шу йил август ойида Москвада бўладиган ВЦСПС VIII спартакиадасида қатнашиш ҳуқуқига эга бўлишди.

Спартакиада программасига кирган спорт турлари бўйича мусобақалар кескинлашяпти. Ҳали кўпгина турлар бўйича ғолиблар аниқлангани йўқ. Аммо областлар ва Қорақалпоғистон Автоном республикасидан пойтахтга келган икки мингга яқин спортчининг энг кучлиларигина Москвага йўлланма олиши ҳеч кимга сир эмас. Тошкент шаҳрининг биринчи ва иккинчи командаси ҳамда Тошкент область спортчилари ана шу йўлланма учун жиддий даъвогар эканлиги ҳозирданоқ аниқ бўлиб қолди. «Пахтакор», «Старт», «Меҳнат», Тошкент тўқимачилик комбинати стадионлари, Армия спорт клуби зали, М. Горький ва Тельман номли паркларда, халқ ижоди уйида ўтказилаётган мусобақаларни ўз кўзингиз билан томоша қилсангиз бунга яна бир бор ишонасиз.

«Старт» стадиони ва «Меҳнат» спорт майдончасида Тошкент баскетболчилари ҳукмронлик қилишяпти. Улар Сирдарё область командасини 74:14 (эркаклар) ва 72:15 (аёллар) мағлубиятга учратдилар. Тошкент шаҳар иккинчи командаси қашқадарёликларни ҳам ана шундай катта фарқ билан енгди. Баскетболчиларнинг қолган учрашувлари қуйидаги натижаларни берди: аёллар: Тошкент — 2 Фарғона — 52:36, Тошкент—1 — Андижон 64:34, Хоразм — Тошкент области 41—54, Самарқанд — Тошкент—1—24—57.

Қўл тўпи мусобақаларида, волейбол ва эркин курашчилар турнирида, гимнастикачилар ўртасида ҳам Тошкент шаҳар вакиллари олдинда боришяпти.

Уч кунги натижалардан кейин умумкоманда ҳисобида Тошкент шаҳар биринчи командаси 120,5 очко билан пешқадамлик қиляпти. Пойтахтнинг иккинчи командаси 116 очко билан иккинчи ўринда, Тошкент область спортчилари эса учинчи ўринда бормоқда. Фарғона, Андижон, Самарқанд вакиллари ҳам юқори натижаларни қўлга киритмоқдалар. Қашқадарёликлар ва сирдарёликлар эса энг кам очко тўплашди.

Кўнгилли спорт жамиятлари ўртасида «Спартак» командаси олдинда бормоқда. Яна уч кун давомида юзлаб кескин ва қизиқарли учрашувлар бўлади. Бу мусобақаларнинг ғолиблари Бутуниттифоқ спартакиадасида қатнашиш ҳуқуқига эга бўладилар. Ҳозир эса ана шу ном учун кураш кетяпти.

* * *

ШАХМАТ

Шахматчилар баҳси Спартакиада очилишидан бир кун олдин бошланди. Мусобақаларда қатнашаётган 12 команда иккита тенг группага бўлинган. Ҳар бир команда составида учтадан эркак ва биттадан аёл шахматчи бор. Тошкент шаҳрининг иккала командаси, Тошкент области, Самарқанд, Андижон, Фарғонадан келган шахматчилар айниқса кучли. Чамаси, олдинги ўринлар учун асосий кураш шу командалар ўртасида бўлади.

СССР спорт мастерлари М. Муҳиддинов, А. Грушевский, спорт мастерлигига кандидатлар Е. Мухин, А. Хасидонский, С. Тинчук, Э. Каримов, В. Аъзамов, У. Ибодуллаев, Г. Бударин, Э. Қосимов, Н. Жалолов илғор командаларнинг аъзоларидир. Биринчи турда пойтахтнинг биринчи командаси сирдарёликларни, Қорақалпоғистон вакиллари Қашқадарё шахматчиларини, фарғоналиклар бухороликларни мағлубиятга учратдилар. Масъулиятни сезмаган сурхондарёликлар кечикиб келганликлари учун уларни Самарқанд командасидан 0:4 ҳисобида енгилган, деб ҳисобланди. Хоразмликлар Андижон шахматчиларидан 1,5:2,5 ҳисобида мағлубиятга учрадилар. Тошкентнинг иккинчи командаси билан Тошкент область вакилларининг учрашувида уч партия кечиктирилади. Мусобақанинг иккинчи турида фарғоналиклар Қашқадарё шахматчиларини, пойтахтнинг иккинчи командаси бухороликларни 4:0 билан ютди. Тошкент — 1 — Самарқанд матчи 3:1, Андижон—Сурхондарё матчи 3:0 (бир ўйин кечиктирилди), Хоразм—Сирдарё матчи 3,5:0,5, Қорақалпоғистон—Тошкент области матчи 0:3 (бир ўйин кечиктирилди) ҳисобида якунланди.

Икки турдан сўнг Фарғона шахматчилари 8 имкониятдан 8 очко, пойтахтнинг биринчи командаси 7 очко тўплаб пешқадамлик қилишмоқда. Мусобақа «Пахтакор» стадионининг марказий шахмат клубида давом этмоқда.

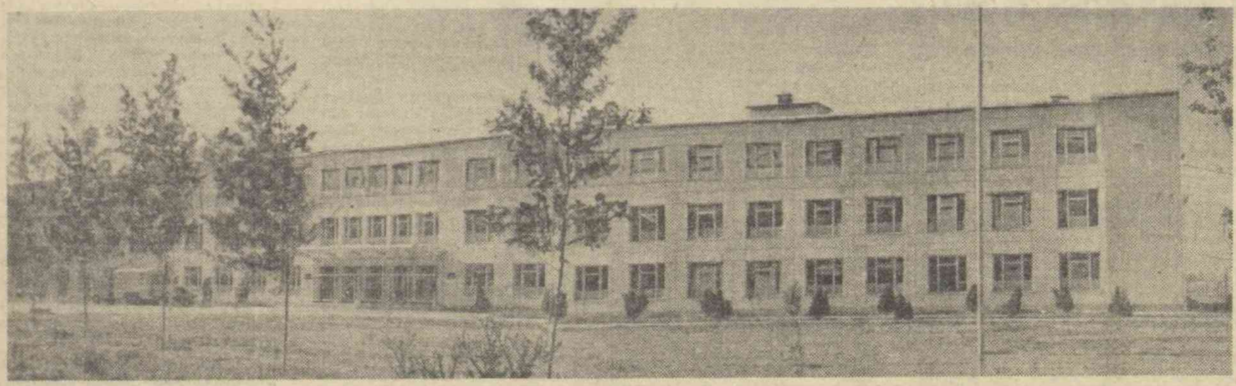

Бугунги Тошкент. Суратда: Рентгенология, радиология ва онкология илмий-текшириш институтининг янги биноси.
И. Глауберзон фотоси.

ҲАЛ ҚИЛУВЧИ ТЎП

ФУТБОЛ

ЛЕНИНГРАД, 22 июнь **(телефон орқали).** Кеча бу ерда «Пахтакор» (Тошкент) командаси Ленинграднинг «Зенит» командаси билан навбатдаги турни ўтказди. Тошкентлик спортчи Геннадий Красницкий учрашувда ҳақиқий қаҳрамонлик кўрсатди. У майдон эгаларининг дарвозасига қаттиқ ҳужум қилиб туриш билан бир пайтда ўзининг сафдошларини ҳам олға олиб чиқа бошлади. Ана шундай ҳужумларнинг бирида Красницкий тўпни моҳирлик билан Мелкумовга оширди. Мелкумов эса ўз навбатида уни дарвозага йўналтириб ҳисобни очди. Бу воқеа ўйиннинг 11-минутида юз берди.

Шундан кейин ҳам пахтакорчилар бўш келишмади. Уларнинг ҳужуми шиддатлилиги ва кескинлиги билан ажралиб турди. 34-минутда марказий ҳужумчи Красницкий зарб билан тепган тўп дарвозага кирди ва ҳисоб 2:0 бўлди.

Ўйиннинг иккинчи ярмида ленинградлик спортчилар мағлубиятдан қутулиш учун бутун кучни ишга солдилар. Ҳамжиҳатлик билан қилинган ҳужум натижасини кўрсатди: 62-минутда Соловьев ва 66-минутда Бурчалкин биттадан тўп киритиб, ҳисобни 2:2 қилишга эришдилар.

Шундан кейин Красницкий яна қаҳрамонлик кўрсатди: тўп билан штраф майдончасига ўтганда уни ҳимоячилар йиқитдилар. Красницкий 11 метрдан тўп тепиб, ҳисобни 3:2 қилди.

«Пахтакор» командаси Ленинградда муҳим ғалабани қўлга киритиб, жуда қиммат бўлган 2 очко олди.

* * *

Бу турда бўлиб ўтган қолган ўйинлар қуйидаги натижаларни берди: «Локомотив» (Москва) — СКА (Одесса) — 2:0, «Крылья Советов» (Куйбишев) — «Нефтяник» (Боку) — 3:1, «Динамо» (Москва)—«Динамо» (Минск)—0:0, СКА (Ростов) — «Торпедо» (Кутаиси)—3:1, «Динамо» (Тбилиси) — «Шахтёр» (Донецк)—1:1, «Черноморец» (Одесса) — ЦСКА (Москва) — 0:2.

Командаларнинг турнир жадвалдаги аҳволи қуйидагича:

Командалар	Ўйин	Очко
«Торпедо» М.	9	14
ЦСКА	9	12
«Спартак» М.	9	11
«Шахтёр» Д.	9	11
«Динамо» Мн.	8	10
«Динамо» К.	8	10
«Динамо» Тб.	8	9
«Крылья Советов»	8	9
«Нефтяник»	9	9
«Локомотив» М.	8	8
СКА Р.	8	8
«Динамо» М.	9	8
«Зенит»	9	7
«Пахтакор»	8	7
«Черноморец»	9	7
СКА Од.	7	2
«Торпедо» Кт.	8	2

ЧЕТ ЭЛ АХБОРОТИ

ЖАЗОИРДАГИ АҲВОЛ

ЖАЗОИР, 21 июнь. (ТАСС). АПС агентлигининг хабар беришича, миллат мажлиси депутатларининг делегацияси Революцион кенгашга телеграмма юбориб, кенгашнинг 19 июнда эълон қилинган декларациясига ишонч билдирдилар ва уни маъқулладилар. Бу делегация составига Жазоир Республикасининг барча департаментларидан вакиллар кирган. Депутатлар, биз мамлакат хизматига ўзимизни сафарбар қилганмиз, деб ёзганлар.

Революцион кенгаш номига келган бошқа бир телеграммада Миллий Озодлик Фронти партиясининг раҳбар кадрлари «Жазоир халқининг кураши 1954 йил 1 ноябрдан бери илҳом олиб келаётган революцион принципларга охиригача содиқмиз» деб таъкидлайдилар ва партия аъзоларини ғоят ҳушёр бўлиб туришга даъват қиладилар.

* * *

ЖАЗОИР, 21 июнь. (ТАСС). Альжери пресс Сервис агентлигининг хабарида айтилишича, Жазоир ҳукуматининг кеча бўлиб ўтган мажлисида Хуари Бумиддиннинг Жазоир Республикасидаги аҳвол хусусида берган ахбороти тингланди.

Ҳукуматдаги баъзи ўзгаришлар тўғрисида ҳам қарор қабул қилинди. Аҳмад Медеҳри ички ишлар ва молия министри вазифаларини ижро этувчи қилиб тайинланди, вақфлар министри Тежини Ҳаддам социал ишлар, соғлиқни сақлаш ва уруш ветеранлари масалалари билан шуғулланувчи министр вазифаларини бажаради, маориф министри Шариф Билқосим ахборот министри вазифаларини ҳам бажариб туради.

ЖАНУБИЙ ВЬЕТНАМ ВАТАНПАРВАРЛАРИНИНГ МУВАФФАҚИЯТИ

ЛОНДОН, 21 июнь. (ТАСС). Жанубий Вьетнам ватанпарварлари бугун АҚШнинг Да-Нангдаги энг йирик авиация базасидан 25 километр ғарби-шимолда разведка қилиб юрган Америка денгиз пиёда аскарларига қарши пистирма қурдилар.

Рейтер агентлиги мухбирининг Да-Нангдан хабар беришича, партизанларнинг ҳужуми натижасида америкаликлардан бир киши ўлдирилган ва бир қанча киши ярадор қилинган.

ИМПЕРИАЛИСТИК АГРЕССИЯГА ҚАРШИ

Совет жамоатчилигининг вакиллари Москвада Бутуниттифоқ конференциясига тўпланиб резолюция қабул қилдилар. Улар бу резолюцияда тинчлик, миллий мустақиллик ва қуролсизланишга бағишлаб, жаҳон конгресси чақирилаётганлигини якдиллик билан қўллаб-қувватлайдилар ва маъқуллайдилар.

Ҳозирги вақтда жаҳонда халқаро кескинлик кучайиб бормоқда, турли қитъалардаги халқлар ўз хавфсизлигига солинаётган таҳдидни тобора ўткирроқ ҳис қилмоқдалар, дейилади резолюцияда. Миллий озодлик ҳаракатига қарши ошкора иғвогарликлар ва агрессия, Социалистик Вьетнам Демократик Республикасига ҳужум қилинмоқда. Уруш хавфини кучайтиришга қаратилган хатарли сиёсатни кимлар ўтказаётганлигини ҳозирги вақтда барча халқлар очиқ-равшан кўриб турибдилар. Бундай хатарли сиёсатни аввало Америка империализми ўтказмоқда, у жаҳон жандарми ролида чиқаётир. Барча тинчликсевар кучлар Вьетнам халқининг озодлик ва мустақиллик учун олиб бораётган адолатли курашини қатъий равишда қўллаб-қувватлаб, Америка қўшинларининг Жанубий Вьетнамдан дарҳол олиб чиқиб кетилиши учун, Вьетнам Демократик Республикаси территориясини бомбардимон қилишга чек қўйиш учун бошлаган ҳаракатларини кучайтиришлари лозим. Конференция қатнашчилари АҚШнинг Доминикана Республикасидаги агрессияси тўхтатилишини қатъий талаб қиладилар, қаҳрамон Куба халқига қардошларча бирдам ва мададкор эканликларини билдирадилар ҳамда АҚШ империалистларининг революцион Кубага қарши қилаётган иғвогарликларини қоралайдилар. Конго, Ангола, Мозамбик, «Португалис» Гвинеяси, Жанубий Арабистоннинг қўлларига қурол олиб, озодлик ва мустақиллик учун жанг қилаётган халқларининг мардонавор курашини қўллаб-қувватлайдилар.

Совет жамоатчилиги, дейилади резолюцияда, Хельсинкидаги конгресс кун тартибига халқларнинг миллий мустақиллик учун курашини қўллаб-қувватлаш тўғрисидаги масала киритилганлигини табриклайди.

Совет тинчлик тарафдорлари, барча совет кишилари ўз ҳукуматининг халқлар ўртасида тинчлик ва дўстликдан иборат ленинча сиёсатни оғишмай ўтказишга қатъий бел боғлаганлигини якдиллик билан маъқуллайдилар. Совет ҳукуматининг жаҳон термоядро урушининг олдини олишга, турли социал тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаши принципларини амалга оширишга, миллий озодлик ҳаракатини қўллаб-қувватлашга, империалистик агрессияга дучор қилинган халқларга ҳар тарафлама ёрдам беришга қаратилган позициясини батамом қўллаб-қувватлаймиз.

Башарти агрессорларнинг жиноий ҳаракатлари тўхтатилмаса, уруш ўчоқларининг алангаси ўчирилмаса, ялпи тинчлик хавф остида қолади. Биз барча тинчликсевар кучларга мурожаат қилиб, бундай деймиз: келинглар, вақтни бой бермай ҳаракат қилайлик, уруш оловини ёқувчи империалистларни қаттиқ курашда тийиб қўйиш, ер юзида тинчликни сақлаб қолиш учун биргаликда ва қатъиятқорлик билан ҳаракат қилайлик.

Конференция Совет Иттифоқининг миллион-миллион меҳнаткашлари номидан Хельсинкидаги жаҳон конгрессига борадиган совет делегациясига: тинчликсевар ва эрксевар кучларнинг бирлиги, амалий ҳаракатларини ёқлаб, уруш оловини ёқувчилар йўлида мустаҳкам тўсиқ ўрнатишни ёқлаб, уруш оловини ёқувчиларнинг ялпи тинчликка қарши уюштираётган иғвогарликларини барбод қилишни ёқлаб чиқишни топширади. Тинчлик учун курашнинг ҳозирги биринчи даражали, энг зарур вазифаси ана шулардир.

Вайронгарчиликлар келтирган аввалги икки жаҳон урушининг асосий майдони бўлган Европа қитъасида мустаҳкам тинчлик гарантиялаб қўйилсин ва хавфсизликнинг пухта системаси вужудга келтирилсин.

Ғарбий Германия реваншчиларининг даъволари ялпи тинчликка бевосита хавф солмоқда. Шу сабабли совет кишилари бундесвернинг ядро қуроли олишига қарши барча тинчликсевар кучларнинг ҳаракатини бирлаштириш учун курашмоқдалар.

Совет кишилари қуролланиш пойгасини тўхтатиш учун бошланган курашни кенгайтира боришга, ракета-ядро уруши хавфини камайтиришга қадам-бақадам эришишга қаттиқ бел боғлаганлар. Улар ядро қуролига эга бўлган барча давлатлар жумлаи жаҳон олдида ядро қуролини ишлатишдан воз кечамиз, деган тантанали ваъда берсинлар, деб талаб қилмоқдалар.

Совет кишилари турли социал тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаши принципларига мудом берилганликларини таъкидлайдилар. Бу принциплар катта ва кичик барча давлатларнинг территориал бутунлигини ва суверенитетини ҳурматлаш, уларнинг ички ишларига аралашмаслик, ҳужум қилмаслик, амалий халқаро ҳамкорликда тенглик ва ўзаро манфаатдорликдан иборат. Бу принципларни халқаро муносабатларда қарор топтириш агрессия кучларига қатъий зарба беришни талаб этади.

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ялпи тинчликни сақлаб туриш ва мустаҳкамлашда ижобий роль ўйнай олиши мумкин. Бунинг учун Бирлашган Миллатлар Ташкилотини чинакам универсал ташкилотга айлантириш ва БМТ Уставига қатъий риоя қилиш негизида халқаро хавфсизликни таъминлаш ишида унинг самаралилигини ошириш лозим.

Совет кишилари шунга аминдирларки, Хельсинкида ўтказиладиган жаҳон конгресси халқаро жамоатчиликнинг жаҳон сиёсати проблемаларини ҳал қилишга халқларнинг хоҳиш иродаси ўтказадиган таъсирни тобора кучайтиришга қаратилган куч-ғайратларини янада активлаштиришда муҳим роль ўйнайди. Биз, дейилади резолюцияда, тинчлик учун курашаётган барча соф виждонли кишиларни уларнинг сиёсий ва диний маслакларидан қатъи назар бирлаштириб турган ва энг оммавий ҳаракат бўлган жаҳон тинчлик тарафдорлари ҳаракатини батамом қўллаб-қувватлаётганлигимизни таъкидлаймиз. Бу ҳаракатнинг принципларини барча мамлакатлардаги, барча қитъалардаги кенг халқ оммаси эътироф этди ва тинчлик учун олиб борилаётган кундалик кураш практикасида тўла-тўкис синовдан ўтди. Ҳозирги вақтда ана шу принципларга таяниб, бу ҳаракатни тағин ҳам оммавий ва актив ҳаракатга айлантириб юбормоқ учун янги-янги ташаббуслар кўрсатиш, курашнинг шакллари ва усулларини такомиллаштириб бориш зарур.

Жаҳон урушининг олдини олиш ва ялпи тинчликни мустаҳкамлаш манфаатлари йўлида турли-туман тинчликсевар жамоат ҳаракатлари билан, ташкилотлар, тинчлик учун курашчиларнинг турли оқимлари вакиллари билан кенг суратда ҳаракат бирлигига эришиш учун курашаверамиз. Тинчлик учун бошланган ҳаракатнинг тарқоқлиги, торлиги, ўз қобиғида ўралашиб қолганлиги империалистик уруш оловини ёқувчиларгагина қўл келиши мумкин.

Тинчлик, миллий мустақиллик ва қуролсизланишга бағишлаб ўтказиладиган жаҳон конгресси, дейилади резолюциянинг пировардида, замонамизнинг улуғ ҳаракатини жаҳон қирғин уруши хавфига қарши ҳаракатни кенгайтириш ва мустаҳкамлаш бобида янги саҳифа очсин! (ТАСС).

ҲАҚЛИ ТАЛАБ

СОВЕТ ЖАМОАТЧИЛИГИ ВАКИЛЛАРИНИНГ ТИНЧЛИК, МИЛЛИЙ МУСТАҚИЛЛИК ВА ҚУРОЛСИЗЛАНИШГА БАҒИШЛАБ ЎТКАЗИЛГАН БУТУНИТТИФОҚ КОНФЕРЕНЦИЯСИНИНГ БАЁНОТИ

Совет жамоатчилиги вакилларининг тинчлик, миллий мустақиллик ва қуролсизланишга бағишлаб ўтказилган Бутуниттифоқ конференцияси қатнашчилари Америка империалистларининг Вьетнамдаги жиноятқорона ҳаракатларини кескин қораладилар ва вьетнам халқининг адолатли кураши билан тўла бирдам ва мададкор эканликларини айтдилар.

АҚШнинг Вьетнамдаги агрессияси, дейилади баёнотда, халқаро ҳуқуқ принципларини сурбетлик билан поймол қилиш, Вьетнам хусусидаги Женева битимларини қўпол суратда бузишдир. Бу агрессия жаҳон халқларининг ҳақли қаҳр-ғазабига дучор бўлмоқда.

Америка империализмининг ҳарбий иғвогарликлари — Вьетнам Демократик Республикаси тинч шаҳар ва қишлоқларини бомбардимон қилаётганлиги, Қўшма Штатларнинг денгиз пиёда қўшинлари Жанубий Вьетнамга туширилганлиги, АҚШ президенти Жонсоннинг Вьетнам территориясини осмондан ва денгиздан блокада қилиш тўғрисидаги гаплари Шарқи-Жанубий Осиёда ва бутун дунёда тинчлик ишини катта хавф остида қолдирди.

Халқаро империализм, аввало Америка империализмининг кучлари Вьетнамга қарши агрессия бошлаш билан Осиё ва Африка халқларини чўчитишни, уларнинг тўла миллий озодлик учун олиб бораётган курашидаги иродасини букиб қўйишни умид қилмоқдалар.

Қардош вьетнам халқининг қаҳрамонона курашида унга ёрдам бериш учун, Америка империализми агрессиясини даф қилиш масадида Вьетнам Демократик Республикасининг мудофаа қобилиятини мустаҳкамлаш учун Вьетнам Демократик Республикаси ҳукумати билан келишган ҳолда Совет ҳукумати амалга оширган чораларни бутун совет халқи қизғин маъқулламоқда.

Ўзининг интернационал бурчини чуқур англаб турган совет жамоатчилиги Жанубий Вьетнамни озод қилиш миллий фронти Марказий Комитетининг 22 мартдаги баёнотини ва Вьетнам Демократик Республикаси миллат мажлисининг 10 апрелдаги баёнотини батамом қўллаб-қувватламоқда. Бу ҳужжатларда вьетнам халқининг асл манфаатлари ва орзу умидлари ифода этилган.

Совет жамоатчилиги вакилларининг Бутуниттифоқ конференцияси қатнашчилари тинчлик учун курашаётган барча кишиларни, империализм ва мустамлакачиликка қарши курашаётган барча халқаро ва миллий ташкилотларни вьетнам меҳнаткашлари ва халқининг адолатли курашини тағин ҳам активроқ ва самаралироқ қўллаб-қувватлаш учун ўзларининг бутун кучларини сафарбар этишга даъват қилади. Халқлар Америка империалистларини Жанубий Вьетнамдаги агрессияни дарҳол тўхтатишга, ўз қўшинларини Жанубий Вьетнамдан олиб чиқиб кетишга, Вьетнам Демократик Республикасини ваҳшиёна бомбардимон қилишни тўхтатишга мажбур этишлари лозим. (ТАСС).

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

Радио

23 ИЮНДА
БИРИНЧИ ПРОГРАММА

7.45 — «Ялла» концерти, 8.25—Концерт (пиллачилар учун), 9.30 — Симфоник увертюралар, 10.30—СССР халқлари қўшиқлари, 11.10 — Илмий-атеистик пропаганданинг шакл ва усуллари ҳақида (суҳбат), 11.25 — Қўшиқлар, 13.40 — Эстрада концерти, 16.15 — Концерт, 17.00 — «Ёшлик» радиостанцияси, 17.10 — Жаҳон халқлари куйлари, 18.30 — Концерт, 19.20 — Қозоқ куйлари, 20.00 — КПСС МК март Пленуми қарорлари амалда (рус.), 20.10 — Опералардан парчалар, 20.45 — Ишчи мухбирлар ҳикояси, 22.00 — «Қаҳрамон шаҳар» (Волгоград шаҳрига бағишланади).

Телевидение

23 ИЮНДА
БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.00 — **Телевизион янгиликлар,** 18.25 — **Звездочка тележурнали,** 19.00 — **Реклама ва эълонлар.**

19.10 — **Эшиттиришлар программаси.**

Ўзбек тилида: 19.15 — **Телевизион янгиликлар,** 19.35 — **Шоир блокнотидан,** 19.55 — **Қаҳрамон бригадасида** (қишлоқ хўжалик ходимлари учун).

20.10 — **Лайло Шарипова** (фильм-концерт).

Ўзбек тилида: 20.40 — **Инсон ва қонун.**

Рус тилида: 21.20 — **Тақдирга қарши** (бадиий фильм).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00 — **Ярангада гулхан ўчмайди, Байкал исмли айиқча** (болалар учун), 18.25 — **Тошкент янгиликлари,** 18.35 — **Ўрмон шундай бошланади, Кишилар доим йўлда** (телеочерклар), 19.00 — **Заречная кўчасида баҳор** (бадиий фильм).

Рус тилида: 20.35 — **Ўн бешинчи ўрин бўш қолди** (илмий-оммабоп фильм), 20.45 — **Гўзаллик — цехга** («Ёшлик» студияси), 21.05 — **Аҳолини химиявий хавфдан ҳимоя қилиш,** 22.00 — **Верховинанинг ашула ва рақслари.**

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 24/VI да **Севилья сартароши.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 23/VI да **Катта концерт,** 24/VI да **Ёшликда берган кўнгил.**

ЛЕНИН КОМСОМОЛИ НОМЛИ ПАРКДА — 23/VI кеч соат 9 да Ўзбекистон ССР ва Туркманистон ССР халқ артисти **Комилжон Отаниёзов** раҳбарлиги ва иштирокида **Хоразм ансамблининг концерти.** Билетлар сотилмоқда.

Кино

ҚИШКИ БИНОДА

Оқар Волга (кеч соат 7 ярим ва 9 яримда), **Севги ва кўз ёш** (эрталаб 11, кундуз 1, 3 ва 5 яримда) — САНЪАТ САРОЙИ.

Океандаги из — НАВОИЙ номли, «ЎЗБЕКИСТОН», «ИСКРА», «МОСКВА», «СПУТНИК», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК», «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Малахов қўрғони — «ДРУЖБА» (1-залда кундуз ва кечқурун), «ЁШ ГВАРДИЯ» (эрталаб соат 10 ва 11-45 минутда).

Қизил беретлар — «ЁШ ГВАРДИЯ» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (кундуз соат 12, 2 ва 4 да).

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА
23 ИЮНДА

КАТТА КОНЦЕРТ

Концертда: СССР халқ артистлари **Ҳалима Носирова, Галия Измайлова,** Ўзбекистон ССР халқ артистлари **Жамол Низомхўжаев, Клара Юсупова, Гулнора Маваева,** Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Асад Азимов, Эргаш Йўлдошев, Рихси Султонов,** яккахон ашулачилардан **Раъно Ҳидоятова, Анвар Рустамов, Хайрулла Хўжаев, М. Мошеев,** якка рақкосалардан **Севилья Хайбуллаева, Олия Шайхилисломова, Фотима Носирова, Рамсе Хўжасаидова** ва ўзбек халқ чолғу ансамбли қатнашади.

Концерт кеч соат 8 да бошланади. Билетлар сотилмоқда.

1965 йилда Тошкент шаҳридан (маҳаллий вақт билан)

шаҳар атроф ва шаҳарлараро автобусларнинг ҚАТНАШ ЖАДВАЛИ

Борадиган пункти	Жўнаш вақти: Биринчи рейс соат-мин.	Жўнаш вақти: Сўнгги рейс соат-мин.	Неча рейс ва қанча вақт оралаб
ШОТА РУСТАВЕЛИ КЎЧАСИДАГИ АВТОСТАНЦИЯ (54-разъезд, трамвай 7, автобус 18)			
шаҳарлар:			ҳар куни
Фрунзе (юмшоқ)	7—30	21—00	4 рейс
Самарқанд	7—30	13—00	5 рейс
Самарқанд (юмшоқ)	11—00	15—00	2 рейс
Бухоро (юмшоқ)	7—00	—	1 рейс
Ленинобод (Ўратепа орқали)	8—10	—	1 рейс
Ленинобод (Янтоқ орқали)	9—10	17—00	2 рейс
Фарғона	8—30	—	1 рейс
Наманган (Ленинобод орқали)	6—50	—	1 рейс
Наманган (Ангрен орқали)	9—00	—	1 рейс
Қўқон (Ленинобод орқали)	10—30	19—50	3 рейс
Қўқон (Ангрен орқали)	7—30	—	1 рейс
Бекобод	8—00	17—00	4 рейс
Ананьево посёлкаси	21—00	—	1 рейс
			оралаб:
Оққўрғон »	7—35	20—25	55 мин.
Паркент »	7—00	20—30	30 мин.
Тўйтепа »	7—00	19—50	30 мин.
«ТЕКСТИЛЬКОМБИНАТ» АВТОСТАНЦИЯСИ (телефон 5-01-21, трамвай 7, 11, троллейбус 2, автобус 18)			
			оралаб:
Янгийўл шаҳри	7—10	20—35	30 мин.
Янгийўл (экспресс)	6—30	21—45	15 мин.
Солдатское қишлоғи	6—35	19—10	50 мин.
«Оққўрғон» совхози	7—00	18—00	45 мин.
Сирдарё посёлкаси	6—35	20—30	30 мин.
Янгиер шаҳри	6—50	18—30	1 соат.
Жетисой посёлкаси	7—15	19—15	1 с. 30 мин.
			ҳар куни
«Боёвут—1» совхози	7—30	14—30	2 рейс
Комсомольское посёлкаси	9—40	13—00	2 рейс
Чордара »	9—15	16—15	2 рейс
«САЛОР» АВТОСТАНЦИЯСИ (телефон 6-19-50, автобус 1, 4)			
			оралаб:
Чирчиқ шаҳри	6—25	23—00	15 мин.
Чирчиқ (экспресс)	6—30	20—45	15 мин.
Бирчмулла қишлоғи	6—30	19—06	1 соат
СоюзНИХИ соц. шаҳарчаси	7—25	20—00	45 мин.
Чимган қишлоғи	6—45	14—45	ҳар куни 2 рейс
ГЕНЕРАЛ ПЕТРОВ КЎЧАСИДАГИ АВТОСТАНЦИЯ (телефон 6-26-20, автобус 28)			
			оралаб:
Ангрен шаҳри	7—00	19—30	50 мин.
Олмалиқ »	7—00	20—15	30 мин.
Красногорск »	8—10	18—45	2 соат
РЕВОЛЮЦИЯ СКВЕРИДАГИ АВТОСТАНЦИЯ (Куйбишев кўчаси)			
			оралаб:
Тошкент денгизи	6—10	20—00	15—20 мин.
«КЕЛЕС» АВТОСТАНЦИЯСИ (Калинин майдони, троллейбус 1, 4, 2, 7, автобус 14, 26, 40, 42, 43, 47, 49, 51)			
Абай бозор қишлоғи	7—00	20—00	1 соат
Черняевка »	6—00	21—13	12 мин.
Келес »	6—05	22—58	10 мин.
Минерал сув »	6—05	22—44	10 мин.
Сариёғоч	6—05	21—40	10 мин.
«ҚУЯЛИҚ» АВТОСТАНЦИЯСИ (автобус 7, 17)			
			оралаб:
«Правда» колхози	7—40	20—15	30 мин.
Димитров номли колхоз	7—00	19—00	1 соат
Свердлов номли колхоз	7—35	20—00	30 мин.
«Ленинский путь» колхози	7—45	18—55	30 мин.
Уртасарой қишлоғи	7—40	19—55	30 мин.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ АВТОТРЕСТИ.

26, 27, 28 июнда, Округ офицерлар уйида (Тошкент шаҳар, Энгельс кўчаси, 13-уй)

саноат товарларининг
РЕСПУБЛИКА
УЛГУРЖИ ЯРМАРКАСИ
ВА СОТИШ-ВИСТАВКАСИ УЮШТИРИЛАДИ.

Давлат ва кооператив савдосининг чакана савдо ташкилотлари ва улгуржи базалари, иттифоқчи республикаларнинг халқ хўжалиги кенгашларига, «Главбит» бошқармаларига қарашли корхоналар ва маҳаллий саноат корхоналари таклиф этилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Пушкин кўчаси, 2-уй, «Узторгпосредконтора».

Ўзбекистон ССР Савдо министрлиги. «Ўзбекбирлашув» правлениеси.

БИЗНИНГ АДРЕСИМИЗ: «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ, 26-УЙ.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 26545. Редактор ўринбосарлари — 27914, 29323. Масъул секретарь — 34455. Масъул секретарь ўринбосарлари — 27283. Партия турмуши — 33469, 31226. Пропаганда — 27221. Саноат, қурилиш ва транспорт — 34780. Совет қурилиши — 33258. Қишлоқ хўжалиги — 27604. Адабиёт ва санъат — 32036, 31226. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 34451. Маҳаллий ахборот — 32347. Оммавий ишлар ва хатлар — 29005, 33553. Иллюстрация — 34524. Стенографистка — 27343. Эълонлар — 28142. Коммутатор — 30249, 30250, 30251, 30252, 30253, 30254, 30255, 30256, 30257, 30258.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

№ В. 144. Р. 02071. ИНДЕКС 64543.